

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
203. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csüörtök
1933. évi szeptember 7

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postataktó rékpénztári számlánk száma 12.174 — HIRDETÉSEK díja: hirdetési oldalon 3 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 9 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A viharválság gyors mérlege:

Vajda egyelőre hatalmon maradt és saját pártjával szemben is vállalta az „erős kéz” politikáját

Megszűnik a belső erők szabadjátéka

Határtalan ellentétek két nyilatkozat ijesztő tükrében

Bukarest, szeptember 6.

Boila Zaharia röpirata és ezt követőleg Maniu Gyula nyilatkozata teljesen felfordították a politikai helyzetet. A hétfő a kormánybukás jegyében telt el.

Kedden már az a látszat, hogy a közvetlenül kritikus órák elmúltak. A kormány, illetve Vajda Sándor azt az ál-

laspontot foglalták el, hogy a hatalmat nem adják fel s hogy Boila röpirata miatt az udvarnak elégtételt adjanak, a legridegebben fognak eljárni a nemzeti-paraszt-párt renitens tagjai ellen.

Vagyis Vajda vállalta azt a feladatot, hogy saját pártjának jelentős rétege ellen az erős kéz politikáját alkalmaz-

za. Elhallgattatja és lehetetlenné teszi az elégedetlenkedőket.

Hogyan?

Lefogatja Boilát? Kizárja a pártból Maniut és híveit? Szakit azzal az óriási tömeggel, amely ezeknek háta mögött áll?

A kérdésekre feleletet talán már a leg-

közelebbi órák adnak.

Lehet, hogy az a képtelen helyzet alakul ki, hogy a kormány az egész ellenzékkel szemben, saját pártja többségének ellenére, valahol a levegőben lógva, tovább uralkodik.

A Vajda-kabinet Európa leghosszabb életű kormánya.

Tulélte önmagát.

Hogyan magyarázza a kormány a helyzetet?

A kormány félhivatalos uton a helyzetet a következőképpen világítja meg:

Vajda miniszterelnök, mint ismeretes, Kolozsvárt tartózkodott s Szinájába készült, hogy az uralkodó előtt a problémákat ismeresse. A pénzügyi helyzetről, a külföldi fizetések felfüggesztéséről és egyéb időszerű kérdésekről akart a királynak beszámolni.

Mielőtt azonban a miniszterelnök elutazott volna, megjelent Boila Zahariának, a Patria főszerkesztőjének és Maniu unokaöccsének röpirata. Vajda az elkobzásra személyesen adta ki az utasítást és egybe akarta hívni a párt illetékes szervét is, hogy az a „felkelő”-t erőlyesen büntesse meg. Azonban események jöttek közbe: csomó kormánypárti képviselő, Maniu hívei maguk is nekiláttak a röpirat terjesztésének és bejelentették, hogy akciójukat folytat-

ni fogják. Ilyen körülmények között fontos volt tudni, hogy Maniu ismerte-e és engedélyezte-e a röpiratot? Erre a kérdésre választ adott Maniu nyilatkozata, amely eredeti szövegében a következőleg hangzik:

„Nem értem, miért annyi izgalom tőle, hogy ismert dolgok miatt, amelyek már régóta általános beszédanyagát képezik. Boila Zaharia megnyilvánulása teljesen függetlenül, tudtom nélkül történt. Az adott körülmények között az ilyen megnyilvánulás, ez természetes, mindegy, hogy kinek a részéről jön. Egyes felelőtlen tényezőknek tilalmas befolyása sok embert elkeserít. A megnyilatkozási mód tisztán egyéni kérdés.”

A kormány így új helyzet előtt állott. Tudnia kell, mit csináljon, milyen álláspontot foglaljon el. Tegyen-e intézkedéseket s ha igen, miféléket?

Természetesen többféle álláspont-

tot lehet elfoglalni: engedékenyebbeket vagy határozottabbakat.

Tudnia kellett, hogy a harcba bele kell-e bocsátkoznia? S ha igen, hogyan? Ugy látszott, hogy a kormányban döntő szavú tényezők a harc mellett foglaltak állást. De ezért tudniok kellett, hogy megkapják-e a teljes engedélyt, megkapják-e a biztonsági garanciákat?

Ez a harc, ha a kormány egy vagy más ok miatt hamarosan ellenzékbe kell vonuljon, iszonyu nehézségeket vonna maga után. Szükséges tehát, hogy a kormányzat meghosszabbítsa. Hogy a meglepetések elmaradjanak. Így könnyebb lesz az egész párt hozzájárulását megszerezni. Meg kellett tehát tudni, hogy az illetékes tényező hajlandó-e egyes folyamatban levő kombinációkat elhalasztani.

Az idevonatkozó tapogatózások meg-

történtek. A probléma világosan előadott.

A kormány megkapta a garanciákat, — hangsúlyozták a kormánykörök — tehát még sokáig hatalmon marad. A legdrasztikusabb eszközöket veheti igénybe a lázadók letörésére. Minden támogatása meg lesz ehhez.

Mit mond tehát a kormány?

Hogy Maniuekat csak az esetben mutatkozott hajlandónak letörni, ha a korona garanciákat ad a hosszú kormányzásra.

A korona ezeket a garanciákat megadta.

A kormány tehát marad és jönnek a „drasztikus” eszközök.

Vajda tehát vállalkozott arra, hogy a hatalom ellenében Maniut és híveit, azaz saját pártjának jelentős rétegét lehetetlenné teszi.

Vajda miniszterelnök nyilatkozik

Vajda miniszterelnök, akiről feljegyzik, hogy hangulata kitünő, nyilatkozatot adott az egyik bukaresti lapnak. Lnc. a kérdése és feleletek:

— Hogyan látja a mai politikai helyzetet?

— A maga teljes realitásában...

— Azaz?

— A realitás felhatalmaz arra, hogy a helyzetet az alábbi maxima által jellemezem: per aspera ad astra (vagyis: sok nehézséggel küzdök, de végül feltétlenül győzni fogok.)

— Az ön kormányzása ettől kezdve hogyan fog lezajlani?

— Azt hiszem, hogy e kormányzás pártunk számára még nagyobb sikereket fog hozni, mint eddig.

— Azt mondják, hogy ön bizonyos pillanatban már benyújtotta lemondását?

— A következő esetek birhatnának rá

arra, hogy benyújtsam lemondásomat:

1. Ha egészségügyileg nem bírnám a dolgot, mert lelkiismeretlenség lenne részemről tovább kormányozni, mikor a közérdeknek nem tudok teljesen megfelelni.

2. Ha öfelsege a király megoonná tőlem bizalmát.

3. Ha a parlamenti többség bizalmatlanságot nyilóánitana kormányommai szemben.

4. Valamely felsőbb állami érdek, amely kormánypáltozást követelne.

De ma ezen esetek egyike sem áll fenn.

— Mi a véleménye akkor a kormánypártban mutatkozó egyes szakadásokról és megnyilatkozásokról?

— Azok a szervezettek, amelyek nem küzdönek, élet- és fejlődésképtelenek.

— Gondolja-e, hogy ezeknek a küzködéseknek ma vagy a jövőben befolyásuk

lehet a kormány helyzetére?

— Azt hiszem, hogy egy párt kebelében fegyelemnek kell uralkodnia. A fegyelmetlen elemek legyöngítik a pártot, mert csordajelleget adnak neki. Pártunkban időről-időre feltűntek fegyelmetlen elemek, akik előbb vagy utóbb vagy kinaltak, vagy kirekesztettek. E multbeli tényeket tekintve, nyugodtan nézzük a jövő elé... De most én kérdezek valamit: Ismeri Buteanu Aurélt?

— Igen.

— Nos, ő a Patria új főszerkesztője.

Vajda ezzel jelezni akarta, hogy a maniuisták eltakritását már meg is kezdette s helyükbe a saját embereit ülteti. Buteanu Aurél Vajda kabinetfőnöke volt, jelenleg képviselő. Egészen fiatal ember, a miniszterelnök legbensőbb bizalmasa.

A kormány nagu tisztító hadjárata te-

hát kezdetét vette. Új kisebbség alakult tehát Romániában: a maniuisták.

★

A nagy belső harc legújabb fázisa tehát ismét Vajda győelmével végződött.

A jelek szerint nehéz győzelem volt.

Talán nem is lehet győzelemnek nevezni.

Fájdalmas győzelem, amelyben a saját testvéreket kellett láb alá tiporni. Esetleg csak ezután kell.

Itt már nehezen lesz nyugalom. Ennek a kormányzatnak már nem lesz rózsákból vetve az ágya.

Nehéz és fájdalmas korszak következik. Ut, amely nem tudjuk, nem látjuk hová vezet.

Vajjon hová vezet?

Megkezdődött az élet-halál harc

A Tempo rendkívül érdekes részleteket tár fel abból a küzdelemből, amelyet a kormány hétfőn Szinájában vívott meg azért, hogy a királytól kiküzdje a kormány létének meghosszabbítását, — aminek ellenében felkínálta Maniunak és híveinek „kivégzését”.

Vajda kihallgatása, amint ezt már meg is írtuk, feltűnően rövid ideig tartott. Az audiencia után a miniszterelnök lehangoltan távozott a kastélyból: *kegyvesztettnek látszott.*

Nem sokkal Vajda után zsúfolt aktakáskával Tilea államtitkár, a Maniu elleni hadjárat „spiritus rector”-a állított be az udvarhoz. Az államtitkár, hangsúlyozza a Tempo, rendkívül feldúlt volt, arca beteges idegességet és lehangoltságot áraszt el.

Tilea autón ment a Kastélyba és hatalmas irattáskáját gondosan maga mellé helyezte az ülésre.

Ebben az irattáskában a sziguranca jelentései és titkos iratai voltak felhalmozva.

Tilea az iratokat a király elé terjesztette annak az igazolására, hogy Maniu és barátai a legveszélyesebb üzemeket folytatják.

A király Tilea előtt Vajdán kívül Mirto minisztert is fogadta. Mindketten lehangoltan, vesztett játszmaival hagyták el a kastélyt. De ami nem sikerült Vajdának és Mirtonak, az sikerült Tileanak. A király bizalmat és támogatást szavazott Vajda és kabinetje részére.

A bizalmat és a támogatást így lehet megfogalmazni:

A kezdődő harcban nemcsak a kormány fog adni, hanem Maniuek is fognak adni csapásokat. Egyes csapások oly erősek lesznek, hogy azokba a kormány súlyosan bele fog rendülni. De az udvar tartani fogja Vajdákat.

Vajdáék tehát, illetve a triumvirátus: Vajda—Mirto—Tilea elkezdik az élet-halál-harcot.

A minisztertanács

A keddi reggeli minisztertanácson, a mely 9 órakor kezdődött, a kormány összes tagjain kívül Costachescu, a szenátus elnöke is résztvett. Az első felszólaló Vajda miniszterelnök volt, aki részletesen ismertette a politikai helyzetet. Hogy mit mondott és mit ajánlott, arról egyelőre nem tájékoztatják a nyilvánosságot.

Egyelőre mindössze annyi szűrődött ki, hogy a javaslatokat a keddi délután összeülő pártvezetőségi ülés elé terjesztik és ez fog dönteni a teendőkről.

Vajda után Madgearu ismertette a külföldi hitelezőkkel folyamatban levő tárgyalásokat és bejelentette, hogy Titulescu külügyminiszter e hó 15-én tér vissza külföldről.

A kormány, mondotta a pénzügyminiszter, készen áll a hitelezőkkel való meg egyezésre, de viszont a presszióknak nem fog engedni.

Irimescu államtitkár a gabonaügyi akció eredményeiről beszélt és a kormány érdemének tudta azt be, hogy a buza vagyonkénti ára Brailában 40 ezer lejre emelkedett.

A pártvezetőség ülése

Kedden délután Bukarestbe érkezett Mihalache is, aki részt fog venni a pártvezetőség ülésén. A helyzet kulcsa, hangsúlyozták úgy a kormánypárti, mint az ellenzéki körök, az ő kezében van.

A pártvezetőségi ülés délután hat óra körül kezdődött meg. Ez az ülés foglalkozik a Boila és a Maniu-problémával és dönt az intézkedésekről.

Maniu új nyilatkozatot adott, de a kormány eltiltotta nyilvánosságra hozatalát

A Viitorul értesülése szerint Maniu Gyula újabb, hosszú nyilatkozatot adott az egyik reggeli lapnak.

A nyilatkozat nem jelenhetett meg, mert a kormány közegei a kéziratot a nyomdából elvették.

Mialatt Vajda Maniura vgyáz:

Zavartalanul szervezkedik a vasgárda,

amely 50 ezer résztvevővel felvonulást tervez Bukaresiben

Bukarest, szeptember 6.

A kormány jóindulatú közömbössége, amint az előrelátható volt, a szélsőjobboldali, fasiszta mozgalmat hatalmas lángra szította. A már-már induló őszi politikai kampány e szélsőséges mozgalom nagyarányú akcióinak jegyében fog lezajlani.

A legnagyobb lendülettel Codreanu vasgárdája veti magát a küzdelembe. Ez a gárda elsősorban a politikai pártok, másodsorban — ha ugyan kiegyezés nem

jön létre — a Cuza irányítása alatt álló keresztény nemzetvédelmi liga ellen veszi fel a küzdelmet.

A gárda fiatal képviselő-vezére, Stelescu már dolgozik is a jövő héten megjelenő manifestáción.

Ez a manifestáció az ország összes diákjaihoz szól, akiket direkt akcióra szólít fel.

Október elején a vasgárda 50 ezer résztvevővel felvonulást tervez Bukarestben.

DBC Sturm contra Union Holesovice — 5:7

Egy futballmeccs eredménye rántotta le a leplet Redl ezredes kémkedési afférjáról

Egon Erwin Kisch, az egykori prágai sportszerkesztő végzetes szerepe a Redl-ügyben — Ha a bal hátvéd nem kéri le a meccset, a világ soha se szerez tudomást a legszenzációsabb kémkedési botrányról

Prága, szeptember 6.

Most mult el husz esztendeje annak, hogy Redl osztrák vezérkari ezredes kezében a bécsi Hotel Klomser cseleleti szobájában hajnal felé eldőrdült az a revolver, amelyet a hadügyminisztérium kémelhárító osztályának egy katonatisztje, Urbanski tábornok megbízásából nyújtott át az erkölcsileg halálraítéltek, hogy reggel hat óráig feltűnés nélkül végezzen nyomorult életével.

Ebből az alkalomból az egész világsajtó újra legöngyölyti a monarchia legnagyobb kémkedési afférját s a történelmi táplát objektívitásával mond ítéletet egy elpusztult világ morálja fölött.

az azóta mindenki számára megnyitott „titkos” levéltárakból előkeresi a tragédia legbizalmasabb aktáit és Redl ezredes tragikus alakja újra feléled előttünk, egészen nagy és beteg emberi mivoltában, hogy vádat emeljen egy romjaiba temetkezett világrend minden hibája és kor-

rupciója ellen.

Csak arról nincsen szó sehol, ami pedig talán a legérdekesebb, hogy voltaképpen ki rántotta le a leplet a monarchia legszenzációsabb kémkedési botrányáról.

hogy kinek az érdeme tulajdonképpen a Redl-est kipattanása és kinek köszönheti ma az utókor, hogy ezt a rengeteg hullámmot felvert, végzetesen tanulságos esetet a monarchia fekete kabinetjének nem sikerült a világ előtt eltitkolnia.

Annál meglepőbb a válasz, amit mi e kérdésre adhatunk:

két prágai futballcsapat barátságos mérkőzésének furcsa eredménye s egy prágai sportszerkesztő véletlen szereplése a közvetlen okai annak, hogy Redl osztrák vezérkari ezredes szenzációs árulásáról, alig néhány órával a revolveres tragédia lezajlása után, tudomást szerzett az egész világ.

Az eset a következőképpen történt:

Egy futballmérkőzés váratlan eredménye

1913 május 25-én a német „Sturm” futballcsapat barátságos mérkőzést tartott az „SK Union-Holesovice” csapatja ellen s a játék 5:7 arányban végződött az Union-Holesovice javára. Az eredmény meglepő volt, mert mindenki a „Sturm” győzelmét várta s a vereséget a Prager Tagblatt másnapi száma a következőképpen kommentálta:

A Sturm már a verseny kezdete óta fölényben volt, amit szépen levezetett támadásai bizonyítanak, védelme azonban Marecek és Wagner hiánya következtében olyan gyöngének bizonyult, hogy Atjának nem állt módjában az Union áttöréseit kiparizolni. Ha Wagner és Marecek a játékokban résztvettek volna, kizártnak tartjuk a Sturm vereségét.

A kettős gólkülönbség tehát elsősorban Wagner és Marecek lelkére lett írva szörnyű teherként s a Sturm akkori ügyvezető elnöke, Egon Erwin Kisch prágai újságíró, aki emellett a Tagblatt sportrovátát is szerkesztette, másnap vallatásra fogta a mérkőzésen hiányzott játékosokat. Különösen Wagnernek mosta meg alaposan a fejét, hiszen nemrég egy sportérdekből eredő nagy szíveséget is tett neki és Wagner ezt most azzal halálta meg, hogy elkésett a meccsről, amelyet csapata emiatt súlyos veszteséggel zárt le.

Wagner megpróbált védekezni:

— Igazán nem tehetek róla — mondta —, már éppen el akartam menni hazulról, amikor

értem jöttek a hadseregparancsnokságtól, hogy azonnal menjek egy lakatot felnyitni.

— Ne beszélj badarságokat. — rivalt

rá Kisch. Ugy sem hiszem el a dolgot. A hadseregparancsnokságnak elég házi-lakatosra van a kaszányakban, majd éppen téged fognak, pont vasárnap délután, előkeresni!

— Pedig úgy volt, esküszöm — védekezett Wagner —, külön ordonánc jött érttem és azt mondta, hogy a dolog nagyon sürgős, a katonai lakatosoknak kimenőjük van és a dologgal nem lehet várni. Bejött értem a lakásomba és nem nyugodtam addig, amíg a műhelyből nem hoztam ki szerszámjaimat és nem mentem el vele az ezredes lakására... Azt hittem, hogy csak egy ajtót kell feltörni, ezért vállalkoztam is a dologra, de amikor ott voltam, nem engedtek el a meccsre, fel kellett törnöm az egész szekrényeket és a fiókokat is, mert egy külön bizottság volt ott Bécsből és az kutatott papírosok és fotográfiák után...

— Ugy. És kinek a tulajdona volt a lakás?

— Valami Redl nevű ezredesé, aki tegnap Bécsben agyonlőtte magát.

Egon Erwin Kisch egy pillanatra elgondolkodott. Előtte feküdt, a szerkesztőség asztalán a hivatalos sajtóiroda kommunikéje, amely arról szólt, hogy Redl osztrák vezérkari ezredes, a prágai hadtestparancsnokság vezetője, tegnap reggel Bécsben a Hotel Klomser 1. számú szobájában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

És azonnal vallatásra fogta a szerencsétlen hátvédet, aki miatt a Sturm olyan csúnyán kikapott az Union-Holesovicétől. Megtudta tőle, hogy

az ezredes lakása olyan furcsán volt berendezve, inkább egy urinő budoár-

jához volt hasonló, mint egy katonatiszt otthonához.

aztán pontos személyleírások alapján megállapította, hogy kikből állt az a „bizottság”, amely ott iratok és fényképek után kutatott s hogy báró Giesel tábornagya maga vezette a különös házkutatást. Az iratok pedig, amelyeket elvittek magukkal, oroszul voltak írva, míg a fényképek katonai térképek voltak, többnyire Galiciáról...

Estére külön értekezletet tartott a Prager Tagblatt szerkesztősége és ezen az értekezleten arról volt szó:

milyen formában lehetne a szenzációt úgy megírni, hogy a lapot el ne kobozzák.

A főszerkesztő végre egy kompromisszum mellett döntött: dementi formájában kell a dolgot leadni, úgy átsuszik a prágai államügyész kezén, mert az azt fogja hinni, hogy a dementi a hadseregparancsnokság adta le, a hadseregparancsnokság pedig, hogy a cáfolat direkté Bécsből érkezett. S a reggeli lap szóról-szóra a következőket hozta:

„Beavatott helyről annak a megállapítására kérték föl lapunkat, hogy nem felel meg a valóságnak az a főleg titkorközből elterjedt hír, amely szerint Redl ezredes, a prágai hadtest vezérkari főnöke, aki tudvalevőleg a tegnapielőtti nap folyamán Bécsben öngyilkosságot követett el, Oroszország javára kémkedett volna és jelentős katonai titkokat árult volna el. Az a Bécsből kiküldött katonai bizottság, amely egy vezérkari ezredesből és egy őrnagyból állt és amely Giesel báró prágai hadtestparancsnok vezetésével Redl ezredes hivatali lakásában a tegnapi nap folyamán házkutatást tartott és a fiókokat feltörte, egészen más irányban nyomozott.”

A különös „dementi” eredménye nem maradt el. A bécsi újságírók azonnal a Hotel Klomserbe rohantak és a legnagyobb külföldi lapok is odaküldték tudósítóikat, a parlamentet azonnal össze kellett hívni, mert husz sürgős interpelláció volt az ügyből kifolyólag napirenden s egy éjszaka alatt az egész világ tudomást szerzett arról, amiről Ausztriában még a császárt se merték értesíteni.

A Redl-tragédia szemtanúi hiába tettek esküt a titoktartásra, hiába őrizték detektívek egy egész napon át a Hotel Klomsert és hiába követelt el mindent a kémelhárító központ, hogy Redl Alféd botrány nélkül, jegyzőkönyvek nélkül, törvényszéki tárgyalások nélkül, egy néma browning-golyóval a halántékában lépjen ki a szolgálataiból. Mert az Union-Holesovice 7:5 arányban győzött a DBC Sturm fölött és Wagnernek, a lemaradt bal hátvédnek számot kellett adnia az egész világ előtt arról, kinek a lakásában járt és miért feszítette fel az orosz-talfiókokat a „barátságos mérkőzés” idején. (-a.)

Egyelőre nem kezdődtek meg a tárgyalások a külföldi hitelezőkkel

Bukarest, szeptember 6

A román kormány és a külföldi hitelezők kiküldöttjei között a tárgyalásoknak kedden kellett volna Párisban megkezdődniük.

Ezek a tárgyalások, a kormány közvetítő ajánlatai ellenére sem indultak meg.

Kormánykörök híresztelése szerint csak néhány napos késésről van szó, mert a hitelezők többsége nem tanúsít merev állásfoglalást.

Szerencsés számok

30.000 lejt nyertek:	21392,	46844.
25.000 lejt nyert	39228	
20.000 lejt nyertek:	44881,	62332, 44096.
15 ezer lejt nyertek:	17040,	50831, 38249.
12.000 lejt nyertek:	25219,	31387, 28490.
10.000 lejt nyertek:	65728,	47546, 37439.
8000 lejt nyertek:	68837,	27166, 35669, 34094.
7000 lejt nyertek:	2811,	3305, 13025, 19447.
6000 lejt nyertek:	21803,	32537, 33691, 34894, 41219, 43923, 45267.
5000 lejt nyertek:	40716,	48778, 56729, 56177, 58535, 61776, 66843.
4000 lejt nyertek:	68682,	71868, 74234, 76709, 76499, 76430, 6721.
3000 lejt nyertek:	4852,	5462, 8274, 16833, 16285, 19685, 29895.
2000 lejt nyertek:	23733,	29542, 45703, 46891, 47037, 51505, 52274.
1000 lejt nyertek:	52409,	54574, 58441, 62822, 64938, 64234, 70201.
500 lejt nyertek:	74006,	74365, 76017.

Mussolini

a négyhatalmi direktóriumba Orosz-országot is be akarja fogadni

Páris a Tardieu-tervvel Ausztriát és Magyarországot belesodorja a katonai kisántantba

Izgalmas olasz-francia versenyfutás a „békekötés” finisében

Páris, szeptember 6

A nyugati nagy politikának újabb két izgalmas kérdése van.

Franciaország — erre a B. L. már tegnap reggel rámutatott — nem szívesen látja, hogy Mussolini az európai politika homlokterébe jutott és ezért új szövegekkel és új elképzelésekkel ismét maga felé akarja irányítani a keleti államok érdeklődését. Ez az új „új” megoldást mindig előveszik, ha híreket a kelet-európai államok hangulatát meg akarják változtatni.

Ez az örök recept a dunai államok konföderációjának terve, amelyet hol brianzi Párisi tervnek, hol Tardieu tervnek neveznek.

A francia kormány ezalkalommal a Tardieu tervet akarja életre kelteni és a politikai beszédek és kinyilatkoztatások után most úgy tesz, mintha ezt a megoldási elképzelést a valóságba is át akarná tiltetni. Párisi jelentések szerint Daladier-nek most elhatározott szándéka, hogy a Duna-medence államait a Tardieu-terv elfogadásába. Ennek kapcsán természetesen meg kell valósulni annak a további és szerencsésen idetartozó francia tervnek is, hogy úgy Magyarország, mint Ausztria kapcsolódjanak bele a kisántant katonai hálójába.

Ez a legnagyobbított kisántant nemcsak azért volna jó, hogy az így kialakult hatalmi ellentétálláson a német hitlerista ideológiai puccsnak, hanem arra is, hogy szembeálljon a németek ukránjai terveivel is. Ahhoz, hogy Franciaország ehhez a nagy tervhez, annak gyakorlati megvalósításához hozzáfoghasson, mindenesetre az angliai beleegyezésre van szüksége. Anglia nélkül nem beszélhet a német törekvésekkel szemben és Anglia nélkül nem törheti le Olaszország ellentétállását is.

MUSSOLINI A FRANCIA TERVVEL SZEMBEN OROSZORSZÁG EGYENJOGUSÍTÁSÁNAK KÉRDÉSÉT DOBJA BE.

Mussolini természetesen nagyon tisztában van azzal, hogy a dunai kérdés megoldásának ilyen kiterjedése Itália keleti presztígióját és szövetségeseit teljesen feldúlja és ezért ellenrendszabályokra kényszerül. Mussolini éppen ezért a szovjet-problémáját dobja be, amely hirtelen megkavarja az egyébként most elég nyugodt vízkét. Mussolini ígéretet tett a Szovjetnek és ezen ígérete realizálását éppen most tartja időszaki, hogy a Szovjetet is bekapcsolja a nagyhatalmi direktóriumába és ezzel azt öt-hatalmi egyezményre szélesíti ki.

A Szovjet bekapcsolása természetesen nem kapcsolható el anélkül, hogy Németország is ne lépjen lépést Oroszországgal. Berlin és Moszkva között Hitler óta hirtelen elhidegült a viszony és így Olaszországnak előbb ezt a viszonyt kell rendeznie.

Vannak olyan jelentések is, amelyek szerint a berlini olasz nagykövetség már meg is kezdte azokat a tárgyalásokat, amelyeknek az a célja, hogy Németország is kössön megnevezési és barátsági szerződést a Szovjettel.

Amennyiben Mussolini ezt a lehetetlenséget is nyélbeüti, úgy a négyhatalmi kénytelen lesz befogadni Oroszországot is, amely esetben viszont az orosz-olasz ellenzéki front le tudja hengerelni a francia-angol dunai terveket, vagy, hogy a megvalósulás stádiumában a megvalósult Duna-konföderációban ne Franciaország legyen a vezető hatalom.

MAR KÉSEN IS ALL A BENES TERVEZET

Az Excelsior jelentése szerint Páris egyetlen pillanatát sem habozik és már hozzá is kezdett a könnyebbnek látszó feladat megvalósításához, a Duna-medence békejének kiigazításához. Benes a napokban Rómába utazik és Mussolini elé kész tervet terjeszt, amelynek elfogadása esetén Páris tető alá hozza, amit Páris akart.

Ez a terv Mussolininek is tetszik, de azt követeli, hogy ahhoz ne csak Franciaország

járuljon hozzá, hanem Oroszország is, már pedig Oroszország a dunai kérdéshez és bármilyen más általános jellegű európai kérdéshez nem járulhat hozzá addig, amíg őt az európai nagyhatalmak egyenrangúnak el nem ismerik és a négyhatalmi tagjai közé fel nem veszik.

A nagy politikai zűrzavar most érte tehát a tetőponjt.

Mindenki meg akar békülni és össze akar oltadni és már csak arról van szó, hogy ki legyen a Führer. Mussolini, avagy Daladier. A fasiszta Olaszország, a fasiszta német, osztrák, magyar hávédekkel, avagy a demokrata Franciaország Angliával a hátt mögött és a kisántant államokkal, mint segítő társakkal.

Ez a kérdés annyira az események homlokterébe került, hogy Párisban ebben a kérdésben ma már minisztertanács is volt. A hivatalos jelentés is elismeri, hogy ez a

nagyon fontos minisztertanács az osztrák-kérdés, a balkáni probléma és Duna-medence gazdasági kérdéseiben akar dönteni.

A napokban Sir Simon, angol külügyminiszter és Eden, Angliának állandó leszerelési delegátusa Genfben utaztak a Népszövetség őszi ülésének megnyitására. Ez alkalommal Párisban utaznak át és — kiszállnak.

A mai minisztertanács hozott határozatokat az alkalommal beszéltek meg a franciák az angolokkal és abban az esetben, ha azokat az angolok is magukévé teszik, megkezdődhetik a nagy versenyfutás Kelet-Európáért.

Ugyanezen alkalommal akarja Páris az angolokkal azt az álláspontot is elfogadtatni, mely a német fegyverkezési ellenőrzés kérdésében már kialakult és amely francia álláspontot már Amerika is magáévá tette.

Ebben a kérdésben Angliának is megvan a külön terve, amelyet Amerika szintén el-

A szatmári iparosok jajkiáltása

Éhenhalástól félnek, miközben régi és új adókért árverezik őket

Szatmár, szeptember 6.

A szatmári iparosok kétségbeesett hangú gyűlést tartottak, amelyen az őket teljesen megsemmisítő, kiméletlen adóbehajtások ellen tiltakoztak. A gyűlésen több felszólalás hangzott el arról, hogy az iparosoknak betevő falatjuk sin. sen, mert az évekkel ezelőtt kiadott, régi adókat is kiméletlenül behajtják rajtuk,

sőt árverést is vezetnek be ellenük.

A gyűlés résztvevői elhatározták, hogy a túlzott adók leszállítása és az árverések felfüggesztése érdekében a munkakamarák kéri, hogy a minisztériumnál intervenáljon.

A szónokok hangoztatták, hogy a határozat sikeréhez nem lehet vérmes reményeket fűzni.

Japánban diktatórikus kormány vette át a hatalmat

Győzőn a tulsulyban lévő katonai párt

Tokió, szeptember 6.

Szenzációs hírt jelentenek ma Tokióból. A szűkszavú jelentés elmondja, hogy ma minisztertanács volt a japán fővárosban, amelyen úgy határoztak, hogy a kormányt reorganizálják. Az új kormány a nemzeti diktatura politikai álláspontján állana.

Egyelőre nem lehet belelátni, hogy melyek azok a kényszerítő körülmények, amelyek Japánt arra kényszerítik, hogy látszatalkotmányosságot a nyílt diktatúrával felcserélje, de minden valószínűség szerint

ennél a hatalmi rendszercserénél ismét

az amugyi tulsulyban volt katonai párt szava volt a döntő.

Ezt a feltevést holnap jelentéseinknek kell megerősíteni.

A délutáni jelentések már arról is beszámolnak, hogy a diktatura bevezetésének a kormány egyetlen tagja nem engedelmeskedett csak és ez az egy ember Tatahari pénzügyminiszter volt. Ugyanez a jelentés azt is közli, hogy minden valószínűség szerint Ushida külügyminiszter is kimarad a nemzeti diktatura kormányából.

Ötön pályáznak az aradi színházra

Teljesen bizonytalan, hogy ki kerül ki győztesen a nagy versengésből

Arad, szeptember 6.

Arad város tanácsának kedden délelőtt kellett volna döntenie a színház-kérdésben. Eddig három pályázója volt az aradi színháznak, Vigh Ernő, Szalay Zsigmond és Mészáros Béla, akikhez hétfőn id. Szendrey Mihály, volt aradi színházgátló, hétfőn pedig Róna Dezső, ugyan-csak volt aradi színházgátló csatlakozott. Szendrey és Róna tavaly együtt igazgatták az aradi színházat, most azonban külön utakon haladnak.

A gyűlésből semmi sem lett, mert Barabás Béla dr. délelőtt felkereste a polgár-

mestert és arra kérte, hogy ne döntsenek a színház-kérdésben, mert este a Magyar Párt is „színházmentő értekezletet” tart. Ezen a gyűlésen kijelölik a színházgátló személyt, akit elfogadásra ajánlanak. A polgármester különben a prefektus társaságában Pop C. István kamarai elnök birtokára utazott és így az ügyben csak szerda délelőtt döntenek.

A színház-ügynek az egyik pikantériája egyébként az, hogy Szalay Zsigmond, az egyik pályázó, valamikor kardalos volt Aradon, majd kellekes lett a Gáspár társulatnál. Amikor a Gáspár-társulat

Antinevralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsák, stb., ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (ostyában) van.

Kapható
gyógyszertárakban és drogériákban

fogadott.

Páris mindenesetre, hogy terve elfogadását kiterjedje, most újabb demarsot akar intézni Németországba, amelyben figyelemzteti, hogy szárazföldi és különösen legi fegyverkezése túllépte azt a határt, amelyet a békeszerződések és az azóta kötött egyezmények részére engedélyeztek.

Franciaország abban az esetben, ha ez az újabb demarsa is eredménytelen volna és ha az ellenőrzési tervezetét nem tudná Angliával elfogadtatni, a Népszövetség elé idézi Németországot és ott akar döntést nyerni.

Ehhez a döntéshez természetesen jó volna már a keleti Ausztriával és Magyarországgal megnagyobbított kisántant támogatása is, ehhez azonban az kell, hogy előnyt nyerjen Mussolini felett mégpedig úgy, hogy közben Oroszország érzékenységet se sértse meg.

Hiába, nem is olyan egyszerű dolog ez a mai nyugodt politika.

Lelemény kell hozzá és ideg. Ebben az izgalmas versenyfutásban nagy próbát állanak ki a diplomácia idegei.

tönkrement, Szalai megvásárolta felszerelését és egyszerrebe szingagatává avaszt. A volt kardalos most abban reménykedik — a „színházmentők” felhívását idézve — hogy ő lesz „Orfeusz, aki megbüvöli muzsikájával az aradi közönséget.” Másik pikantériája az ügynek, hogy Vigh Ernő, a vándor-szindirektor megtelepedett Aradon, ahol az egyik bár vezetését vette át. Ilyenformán a koncesszió elnyerését talán nem is igényli olyan tulságosan.

A tulajdonképpeni jelöltek ezek szerint Szendrey és Mészáros, a „színházmentő értekezlet” azonban kétségtelenül Mészárossal rokonszenvezik. Róna teljesen esélytelen.

— A serdülő ifjúságnak reggel, felkeléskor egy-egy kis poháryi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiúknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekgyógyászok a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák.

Ausztria és a szökevény Hofer

Bécs, szeptember 6.

Az innsbrucki fogházból megszöktetett Hofer, mint jelentettük, repülőgépen Németországba utazott és ott résztvett a nürnbergi ünnepségekben. Hofer hirtelen elutazása teljesen összezavarta a kiadása iránt indított osztrák eljárást. Ausztriának most már Németországhoz kellene fordulni és Hitlerrel kellene a nemzeti-socialista vezér kiadatását követelni. Ez természetesen teljesen kilátástalan eljárás volna, mert hiszen el sem lehet képzelni, hogy Hitler Hofert, aki a hitlerizmus eszméiért szenvedett Ausztriában, kiadja.

Az osztrák kormány így változatlanul az olaszoktól kéri ki Hofert, akik viszont nem tudják kiadni a szökött náci vezért mert hiszen Hofer már Németországban van.

Valószínűnek tartják, hogy Olaszország udvariassági válságában fogja indokolni, hogy Hofert Ausztriának nem adhatja ki és ezzel lezárulnak a Hofer-ügy aktái.

„Sigi” Gummi!

„Sigi”
Prezervatív
megbízható

Kapható:
gyógyszertárakban és
drogériákban

NÉGY HÉT A HÁROM „H” FANTASZTIKUS URALMI ZÓNÁJÁBAN

Hitler, a „döntő történelmi óra hőse” — Louis Ferdinánd herceg, az „amerikánus”
Az extrónörökös bálványozza Hitlert — Az excsászár goromba és mogorva

Prága, szeptember 5.

Vanderbilt, az amerikai vasutkirály dédunokája, aki — mint az alábbiakból fényesen kiderül, — pompás tolu riporter, legutóbbi európai útján beszélgetést folytatott Németország mai, volt és esetleg leendő uraival. A Prager Mittag legutóbbi számában közli ezeket a beszélgetéseket, amelyek eredetileg a „Redbook Magazine” című amerikai folyóiratban jelentek meg.

Ime, a négy interjú:

A Nagy Törzsfőnök

Privátim, valami nyugodt helyiségben a modora nevésegesen hatna, de nem volt vicces dolog, amikor az ember a berlini Sportpalast emelvényén látta állni őt, szemével a villogó fény felé kacsitva, keskeny, nőies kezét a harsogó, husz-ezerszeres „Heil Hitler!”-kiáltásokra válasszképpen emelve.

„Mondja meg az amerikaiaknak” — szól azután hozzám, a lengő zászlók, kardok és botok tengerére mutatva — „hogyan az élet előre, visszavonhatatlanul előre mozog. Mondja meg nekik, hogy ez itt a döntő óra az emberiség történetében. Mondja meg nekik, hogy Hitler Adolf ennek az órának a hőse, nem azért, mert kancellárrá nevezték ki, hanem azért, mert senki mást nem lehetett kancellárrá kinevezni.”

Intett a kezével. Ezzel kitüntetett és egyidejűleg elbocsátott. A dobpergés harsogott. A mob a Sportpalast előtt dühöngött a türelmetlenségtől: a Nagy Törzsfőnököt akarta látni. Ő félrehúzta a száját, szarkasztikus mosolyra.

„A népem vár” — mondotta színpadias drámaisággal és kezével végigszántott csillogó, briliánsnak bekent haján — „Goodby, uram” Keresztülvekedtem magam az ordító legények barna oszlopain és visszatértem a szállómba. Itt az a „kitüntetés” várt rám, hogy két értesítést találtam részemre, az egyik a német extrónörökös-től, a másik a fiától, Louis Ferdinand hercegtől volt. Az első hajlandó volt interjút adni nekem, a másik megígérte, hogy Hollandiába utazik velem, hogy nagyapját, Vilmos excsászárt megáldogathassa.

A jövő császár

Másnap reggel, még félszenderben, erőteljes, ceremóniamentes kopogtatás ébresztett. Gyorsan magamra kaptam hálókabátomat, kinyitottam az ajtót és legnagyobb csodálkozásomra Louis Ferdinánd herceg, a Kronprinz harmadszülött fiának csinos, fiatal arcát pillantottam meg. A herceg kedvence a német monarchistáknak. Amikor 1930-ban először találkozott vele a dearborni Ford-gyárban, akkor még az volt a szándéka, hogy Amerikában telepszik le és mérnök lesz. Most

Németország jövő császáráként emlegetik a berlini lapok.

Bocsánatkéréseimet leintve, bejött a szobába és ledobta magát a pamlagra. „Korán és friss képpel két okból akartam önt látni” — mondotta. Kétünő hangulatban volt és úgy látszott, hogy élvezi „amerikai modor”-át.

— „Tehát először is: mikor adják már végre vissza a pénzem?”

„Az ön pénzt? Tartozom önnek valamivel, császári fenség?”

„Természetesen. Ön személy szerint nem, de az ön honfitársai ott Michiganban.”

Visszatartották 150 dolláromat a detriti bankban.

„Német, amit Mr. Fordnál megspóroltam.”

Nevettünk.

„Majd utána nézek, hogy megkapja a pénzt, ha revánsképen bemutat a nagyapjának.”

Ettől ne fájjon a feje. A következő weekendet Doornban töltöm és meg fogom kérni az öregurat, hogy fogadja önt. De mielőtt elfelejténém, közölnöm kell önnek korai látogatásom okát. A reggelenél elővástam Rooseveltnek a kongresszushoz intézett legutóbbi üzenetét és beszélni akartam valakivel, aki őt ismeri.

Ugy-e, nagy ember ő?

Jól fogja meg a dolgot. Igazán örülök szeretnek. Végelentül tetszett nekem, ami-

kor a legutóbbi tavaszkor Albanyban láttam. Tudom, hogy meg fogjuk érteni egymást, ameddig ő fog lakni a Fehér Házban. Ez lesz az első, amit meg fogok reparálni.

mihelyt császár leszek — a német-amerikai vonatkozásokat.”

Az örökös trónörökös

Egy órával később, miután Louis Ferdinánd herceg eltávozott, az elhalt császárné palotájának egy pompás szobájában ültem, a másik Hohenzollern, az ifjú herceg apjának, a német extrónörökösnek a megjelenésére várva. Gyors léptekkel jött be a szobába. Ezen az egyenruhás, magistermetű férfin minden katonásan hat.

„Dohányzik?” — mondotta és cigarettaval kínált meg — „de mielőtt elkezdene az interjút, én szeretnék egy kérdést feltenni. Nyit választ várok. Ha akár brutális is lesz a válasz.”

— Hogy vélekedik ön — mint amerikánus és mint újságíró — Hitler Adolfról?

„A válasz azonban egészen brutális lesz, császári fenség.”

„Nem tesz semmit, csak mondja meg az őszinte véleményét.”

„Hallott már valamit, fenség. Hney Long és Billy Sunday szenátorokról?”

„Csak hallomásból ismerem őket. Miért?”

„Mert Hitler a kettő keresztelésének tünik nekem: kegyetlen, mint Hney Long és hisztérikus, mint Billy Sunday.”

Összeráncolta a szemöldökét.

„Attól tartok, hogy önök külföldiek reménytelenül elfogultak Hitlerrel szemben” — mondotta. — „Ugy látszik, nem vették észre sikereinek fontosságát. Az önök érdekében remélem, hogy fel fognak eszmélni, mielőtt a közvélemény is elfogultá válik az új Németországgal szemben.”

Szavai nyíltsága felbátorított, hogy én is föltegyek egy kérdést:

„Hogy áll a császárkérdés Németországban?”

„Micsoda Amerika véleménye erről?”

„Hogy a Hohenzollernnek sohasem térnek vissza többé a trónra.”

„És miért?”

„Mert a történelem kereke előre és nem hátrafelé halad.”

„Milyen uton — előre?”

„A demokrácia felé.”

„Milyen érdekes.”

— felelte szarkasztikus mosollyal. — Önök, amerikaiak nem engedik magukat soha eltéríteni az utjuktól, igaz-e?

A goromba excsászár

Weekendre Louis Ferdinánd herceggel a doorn kastélyba utaztam. A császár intett az unokájának és köszöntésemet

Temesvár rádióleadó-állomást kap

Az új állomás önálló műsorral fog dolgozni

Temesvár, szeptember 5.

A Cuvantul című bukaresti lap értesítése szerint a romániai rádiótársaság elhatározta, hogy Temesváron is leadóállomást építenek és helyeznek üzembe már a közel jövőben. A temesvári állomás felállítását az tette szükségessé, mert a közelség miatt a belgrádi rádió hullámai teljesen elnyomják Bukarestet és a bányászati közönség emiatt külföldi állomások, elsősorban Budapest műsorát hallgatja. A temesvári rádióállomásnak önálló stu-

diója is lesz, amely helyi műsort szolgáltat, de bizonyos meghatározott időpontokban Bukarest műsorát is közvetíteni fogja. A temesvári városi tanács már foglalkozott a rádióállomás felállításának ügyével és elhatározta, hogy a város szélen egy 12 szobás épületet ad át az adóállomás céljaira. A temesvári adót egyéb ként külön célra szolgáló kábelben kötik össze Bukaresttel, hogy az ottani rádió műsorát a legkedvezőbb feltételek mellett közvetíthesse.

A meggyilkolt Lessing tanár drámai levele az ellene előkészített gyilkos hajszáról

A Manchester Guardian részletes leleplezése

London, szeptember hó 5

A Manchester Guardian legutolsó száma feltűnően keltő adatot közöl ahhoz a politikai gyilkossághoz, amelynek Marienbad csehországi fürdőhelyen Lessing Theodor volt hamburgi egyetemi tanár esett áldozatul. Két héttel ezelőtt érkezett be a Manchester Guardian szerkesztőségéhez Lessing tanár levele, amely megdöbbentő bizonyíté-

kat szolgáltat a németországi nácik középkeleti módszereiről.

Levelében a hitlerista bosszúállás miatt meggyilkolt tudós elmondta, hogy Németországban 4 ezer márká vérdíjat tűztek ki a fejére, de később ezt a szennyes jutalmat a kétszeresére emelték fel. Bárki megkaphatta, aki őt élve, vagy holtan kiszolgáltatta volna a német náciknak.

Öreg, de még mindig hasznos módszer

Ha a kisebbségi tisztviselő állása kell valakinek, egyszerűen rá kell fogni, hogy gyalázza a román nemzetet

Szilágysomlyó, szeptember 6.

Pajor Mihály pályamunkás, aki egyetemes megbízott előmunkás is, jelentést tett Nagy István szilágysomlyói pályafelügyelőnek, hogy a 31-es győrtleki örházban valóságos korszakot rendeztek be és a pályamunkások állandóan részegek. Nagy először rendre intette a pályamunkásokat, majd amikor látta, hogy minden figyelmeztetés haszontalan, az osztálymunkáknak jelentést tett, amelyhez előmunkása feljelentését és az általa felvett jegyzőkönyvet is csatolta. Az osztálymér-

nökség Nagy jelentése nyomán szigorú rendeletet bocsátott ki, hogy azt a pályamunkást, akit szolgálati idő alatt ittasan érnek, azonnal áthelyezik, vagy felfüggesztik. Nagy az osztálymunkáknak rendeltét Iancu Gligor pályafelügyelő-gyakornoknak adta át azzal, hogy tudomásulvétel végett valamennyi pályamunkással irassa alá.

Nagy a rendeletet nem látta viszont, a zilahi csendőrszárnyparancsnokságnál ellenben feljelentették nemzetgyalázás miatt. A vizsgálat meg is indult. Kiderült,

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. — Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

ünnepélyes meghajlással viszonzta.

„Nem mondtam önnek, amikor legutoljára itt járt, hogy nem adok interjút?” — kérdezte.

„Azt hittem, fontos önnek, hogy üzenetet küldjön általam az amerikai népnak, vagy hogy megmondja nekem, mint vélekedik a legutóbbi németországi eseményekről?”

„Nincs üzenetem az ön népe részére és gondolataimat többnyire megtartom magamnak, good-by, Sir.”

Hitler hívja vissza Vanderbilte, de ez nem megy

Eltávozott, a zavarbakerült fiatal herceget épügy faképnél hagyva, mint engem. A herceg ismételt bocsánatot kért.

Aztán a nagyapja után ment, hogy felolvassa neki a legújabb ujságjelentéseket és én visszamentem a városba. Itt a szállómban egy táviratot találtam:

Szétlőttem a táviratot és nyomban jegyet váltottam — Londonba.

Négy hét a három „H” fantasztikus uralmi zónájában 28 elveszett napot jelentett olyasvalaki számára, aki ember lény arcát viseli.

hogy a feljelentést hat pályamunkás — négy magyar és két román — tette Nagy ellen, akinek az állására állítólag Iancu Gligor pályafelügyelő-gyakornok pályázik. A jelek szerint nem is hiába, mert a CFR Nagy István, 22 éves becsületmunka után, váratlanul felfüggesztette állásából.

Érdekes és egyben szomorú, hogy Nagy elődjét, Szekeres Eleket, néhány évvel ezelőtt hasonló körülmények között menesztették. A bosszúból történt vádaskodás áldozata, Nagy István, különben családember és több gyermeke van.

A kisántant titkársága decemberben Bukarestbe költözik át

Prága, szeptember 6.

Mint ismeretes, az átszervezett kisántant főtítkársága eddig Prágában székel.

A megegyezés értelmében a főtítkárság időről-időre áthelyezi székhelyét és a többi kisántantállamok fővárosaiban telepszik le. Az első ilyen székhely-változás december elsején következik be, amikor a kisántantállamok főtítkársága Bukarestbe költözik át.

A francia jobboldali sajtó Herriot moszkvai utjáról

Páris, szeptember 6.

Herriot tegnap elutazott Moszkvába. Ebből az alkalomból a jobboldali francia sajtó a legélesebb támadásban részesült Franciaország volt miniszterelnökét. A támadók között a legélesebbhangú a Journal de Debats cikke.

A lap elmondja, hogy Herriot a legnagyobb rokonszenvvel viselkedik az oroszokkal szemben és mégiscsak hallatlan, hogy Franciaország egyik vezető politikusa az orosz államformáról szimpatikus nyilatkozik és szinte követendő államformának állítja be. Más állam még nem kísérelte azt a csuszás-mászást és felkelést, amellyel Herriot Moszkvában dolgozott. A lap rámutat arra, hogy ez a hízkelkedés nemcsak Franciaországnak, hanem egész Európára veszedelmes lehet, nem lehet egyének tekinteni, mint kisállamokat, hogy a bolsevista állami társadalmi rendet megerősítsék.

A kereskedelmi és iparkamara felhívása a kereskedőkhöz

Az Astra-ünnepségek alkalmából

Az Astra román kultúregyesület szeptember nyolcadikán, pénteken kezdődő kongresszusára lázasan folynak az előkészületek. A háromnapos kongresszus valóságos ünnepi eseménye lesz Brassónak. Erre való tekintettel a brassói kereskedelmi és iparkamara elnöksége felhívja Brassó összes kereskedőit, hogy úgy Pénteken, mint szombaton délelőtt fél 11 órakor zárják be üzleteiket, és azokat egész napon keresztül tartásuk zároa.

Megrendszabályozzák az engedély nélküli halászatokat

A brassói rendőrség ma átiratot kapott halászati felügyelőségtől. Az átiratban felügyelőség közli, hogy Brassó város határait valósággal elárasztották olyan halászkereskedők, akiknek sem a halászhathoz, sem pedig a rákászathoz nincs megfelelő engedélyük. Az átiratban a illetékes hatóság utasítja a rendőrség kötelességét, hogy az engedély nélküli halászatok ellenében a legerélyesebben járjanak el. Ezzel szemben a halászatot szeptember 15 és október 31-ike között törvény tiltja a pisztoly-halászatot és rákászást. A rendőrség az átiratnak megfelelően elhatározta, hogy a halászatokat a legszigorúbb ellenőrzés alá veszi. Akiket engedély nélkül halászatot végeznek, azokat a hatóság elkobozza, ugyanakkor pedig a legszigorúbban meg is büntetik őket.

Brassói munkásszaktanács elnöke előadásai

A Brassóban székelő kerületi munkásszaktanács kedden este tartott ülésén elhatározta, hogy úgy Brassóban, mint a környéken sorozatos gyűléseket rendeznek, amelyeken a legújabb munkásjogi törvénykezésekről fogják a munkásokat felvilágosítani. Az előadásokat munkánknak rendezik meg, hogy minden munkame képviselőit csak azokról a törvényekről világossítsák fel, amelyek a szaktanács közvetlenül érintik. Ezek a sorozatos gyűlések a felvilágosító munkát július a nyolcórás munkaidő, valamint egyéb munkáskérdéseket is megvitatnak. A gyűlések sorrendjét rendszeresen közzé fogjuk.

Turisztika

Az „Ivria” Sportegylet turisztikai szakosztály szombaton, f. hó 9-én kirándulást rendez a kizárólag edzett turisták részére a Gygykúrálykőre. Indulás este 7.30 órakor a Békési állomárról. Vezető: Békési László. Gygykúrálykőre a felvilágosító munkát július a nyolcórás munkaidő, valamint egyéb munkáskérdéseket is megvitatnak. A gyűlések sorrendjét rendszeresen közzé fogjuk.

Legis megölte a golyváját

Tegnap számunkban megírtuk, hogy János Jakab Jenő nevű fiatalember a városi anyakönyvi hivatalában golyváját a falra akasztotta, és azóta megoperált fiatalember reggel meghalt.

Primăria Municipiului Braşov
22628-1933
Serv. Economic.

HIREDMENY

Ezzel közhírré tesszük, hogy f. é. szeptember hó 5, 6 és 7-én délután, a Pojanában (meges árok) éles töltésekkel lögyakorlatok lesznek tartva. A veszélyeztetett helyen való közlekedés szigorúan tilos.
Brassó, 1933. szeptember 4.
Primar: C. Voicu mp.
Secretar General: Dr. St. Popovici

Szabályozták a természetbeni közmunka-pénz értékelését

Kissé szűkmarkuan történt az értékmegállapítás

Brassó, szeptember 6

Tekintve, hogy az egész megyében lázasan folynak a közmunkák, amelyeket természetbeni adófizetés fejében maguk a falusiak végeznek, a vármegyei prefektúra elhatározta, hogy a természetbeni szolgáltatmányok ellenértékét véglegesen rendezi.

A vármegyei prefektúra a határozatnak megfelelően rendeletet adott ki, amely szerint az egyenesadó hátralékot a természetbeni szolgáltatmányokkal a következő normák szerint lehet fizetni.

Rendes kétkézi munka napi értéke 50 lej.

Egylovas szekérrel nyújtott munka értéke 128 lej, két tehenes szekérrel nyújtott napi szolgáltatmány pedig 180 lej.

Ez tehát azt jelenti, hogy aki a vármegyének csak két kezével dolgozik, naponta ötven lej törleszt le adótartozásából, aki szekérrel is közmunkára bocsátja, 128 lejt, aki pedig kéttehenes szekérével dolgozik, 180 lejt törleszt le adójából.

A természetbeni szolgáltatmányok új értékeit megállapító rendeletet közölték a megye összes községi előjáróságaival tudomásul vétel végett.

Ami a kétkézi munka értékének felbecsülését illeti, az nem mondható túlkedvezőnek. Napi ötven lej a kötő és földhordás nehéz munkája nincs kellőleg megfizetve. Különösen akkor, amikor az ember nem azért dolgozik, hogy kenyerét biztosíthassa, hanem, hogy az állammal szemben fennálló adófizetési kötelezettségeinek tegyen eleget.

19 kisebb-nagyobb hid épül a megye területén

Az építkezéseket rövidesen megkezdik

Brassó, szeptember 6.

A vármegyei állandó választmány, a műszaki ügyosztály javaslatára elhatározta, hogy

a megye területén 19 hidat és kisebb hidacsokat épít nem árlejtés útján, hanem saját rezsiben, mivel ez olcsóbb.

A határozatot közölték jóváhagyás végett a Kolozsváron székelő tartományi közigazgatási felügyelőséggel, ahonnan most jött meg a válasz, amelyben értesítik a vármegyei prefekturát, hogy a hidak építését engedélyezik. Ilyenformán az építkezéseknek a közeli napokban már neki is fognak.

Gyorssegélyt kapnak a vármegyei tisztviselők

Képtelenek megélni az agyonredukált fizetésből

Brassó, szeptember 6

A pénzügyminisztérium által az egész országon megvalósított takarékosági intézkedések során a köztisztviselői fizetéseket is, akárcsak a nyugdíjakat, valósággal megcsökkentették.

A köztisztviselői fizetések csökkentésénél azonban nem voltak tekintettel arra, hogy a kisebb fizetések redukálásával a tisztviselők egzisztenciáját veszélyeztetik és ennek tulajdonítható, hogy ezek a tisztviselők kritikus helyzetbe jutottak.

A brassói rendőrség például a tisztviselők, komiszárok és detektívek kivétel nélkül arról panaszkodik, hogy a nyomorúságos 1700 és háromezer lej közötti variáló fizetéseikből képtelenek megélni.

A brassói köztisztviselők sorában uralkodó nyomorúságos viszonyokra mindennél beszédesebben világít az a memorandum, amelyet a vármegyei tisztviselői nyújtottak be nemrég Căteanu György dr. vármegyei prefektushoz.

Ebben a memorandumban a tisztviselők rámutatnak arra, hogy fizetéseiket az utóbbi években fokozatosan csökkentették, az

idén pedig valósággal megkapták a kegyelemdíszet azzal, hogy a drágasági pótlékok jelentékeny részét eltörölték. A felettes hatóságok ugyanis az új fizetések megállapításánál nem voltak tekintettel arra, hogy Brassó az ország legdrágább városa. Ezek a tisztviselők tehát úgy jártak, mint a nyugdíjasok, akiknek szintén olyan arányban vették el a drágasági pótlékaikat, akárcsak azon város nyugdíjasainak, ahol pontosan ötvényszázalékkal olcsóbb az élet, mint Brassóban.

A vármegye tisztviselői a prefektusnak átnyújtott memorandumban kérték, hogy a vármegyei háza szavazzon meg számukra egy bizonyos lakbérsegélyt, mert az ősz beálltával a csökkentett fizetésekből képtelenek kiadásukat fedezni.

A vármegyei prefektus belátta a tisztviselők súlyos helyzetét és előterjesztésre a vármegye állandó választmánya

274 ezer 725 lej gyorssegélyt szavazott meg a tisztviselők lakbérpótlékainak fedezésére.

Ezt az összeget a vármegye tisztviselői segélyként kapják a vármegyétől.

A brassói munkakamara erélyes akciót kezd a 8 órás munkaidő betartása érdekében

Brassó, szeptember 6.

Néhány nappal ezelőtt beszámoltunk arról, hogy a munkakamara erélyes lépésekre készül a városháza ellen, mely az autóbussüzemelésnél nem respektálja a nyolcórás munkaidő betartásáról szóló törvényt és tizenhat órát dolgoztatja alkalmazottait.

A brassói munkakamara munkásszekciójának vezetője ezzel kapcsolatban elhatározta azt is, hogy általában erélyes harcot kezdenek a nyolcórás munkaidő betartására. A Brassóban székelő, Kerületi Szaktanácsokhoz a különböző szakmák munkásai sorozatos panaszokat adtak be azért, mert egyes vállalkozók és iparosok a törvényi intézkedéseivel szemben átlag tizenhat órát dolgoztatják őket. A panaszok alapján a kerületi szaktanács most memorandumban fordult a munkakamarához, kérve, hogy az említett panaszok ügyében a legerélyesebben járjanak el.

A kerületi szaktanács memorandumá-

ban azt kéri elsősorban, hogy a várost büntessék meg és helyezték peres eljárás alá, mert 16 órát dolgoztatja az autóbussüzem munkásait.

Ezután a fa- és asztalos-munkások panasza alapján indítanak eljárást a nyolcórás munkaidő áthágása miatt a panaszolt nagyvállaltok ellen.

A kerületi szaktanács memorandumában ezért is követeli erélyesen a törvényes nyolcórás munkaidő betartását,

mert ebben az esetben számos munkanélküli kaphat elhelyezkedést és kenyeret, a munkásokat pedig megkímélik attól, hogy minden ellenszolgáltatás nélkül naponta nyolc óránál többet dolgozzanak.

Ezzel egyidejűleg a szaktanács másik memorandumot is benyújtott a munkakamarának, kérve, hogy a fogarasi és a sepsiszentgyörgyi fiókok haladéktalanul kezdjék meg működésüket, tekintve, hogy azok szabályszerűen megalakultak, de még teljesen tétlenek. Egyébként erre vonatkozólag a munkaügyi minisztérium szigorú rendeletet adott ki, amit azonban még nem hajtottak végre.

Végül pedig a munkásszekció tagjai ugyancsak átiratban meg sürgették a munkabírók működésének megkezdését. A helyzet ugyanis az, hogy a munkabírók bíráit már két hónappal ezelőtt kinevezték, az ülnökök kinevezése szintén közel egy hónappal ezelőtt megtörtént és a munkabírók még mindig nem működik, jöllehet, a különböző hatóságoktól elutasított munkáskonfliktusok egész tömege vár bírói döntésre.

Valószínű, hogy az összes kéréseknek hamarosan eleget tesznek, amennyiben a Fekete-utca sarkán, ahol egykor a Grand szálloda volt, már be is rendezték a munkakamara helyiségeit és most csak az utolsó simításokat végzik az átalakított helyiségekben. Mindössze csak az irodák, valamint a munkabírók butorzatáról kell gondoskodni.

Sikertelen éjszakai betörés

Kedre viradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték a Weiss Mihály-utca 13 szám alatt levő Barcasági Mezőgazdasági Árucsernok irodáiba. A tolvajok feszítővassal letörték a lakatot s így jutottak be a helyiségbe. Bent felfeszítették az iroda asztalait és pénz után kutattak. Betörésük azonban nem járt a kellő eredménnyel, mert mindössze csak nyolcvan lej kaptak az irodában. Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást. Megállapítást nyert, hogy az éjszakai szarkák, akiket balszerencse kísért az udvaron keresztül hatoltak be az intézet helyiségeibe, anélkül, hogy bárki is észrevette volna őket.

Bernhardt István rádióhangversenye

Bernhardt István, a fiatal brassói zongoraművész, aki szeptember hetedikén Brassóban, a Honterus-aulában hangversenyt tart, szeptember 6-án, szerdán — amint megírtuk — a bukaresti rádióban is szerepel. A hangverseny időpontját a rádiólapok tévesen közölték, amennyiben a rádiókoncert nem este 9.45-kor, hanem 9.15-kor, illetőleg itteni időszámítás szerint negyedtíz órakor kezdődik.

JÖN! Nagyobb mint „Tarzan”! JÖN!

Az őserdők királya

A legnagyobb expedíciós film, amit eddig produkáltak

Ma utoljára: „Kémnők” című film fut.

Közmunkák a megyékben

Brassó vármegye utigazgatósága folyó évi szeptember 12-én fél öt órakor a vármegyeház palotájában levő irodájában nyilvános árlejtést tart a Predeal és Rozsnyó közötti megyei uton fekvő 22, 23 és 24 számú fahidak javítására.

A munkálatok értéke 103 ezer lej.

A munkálatok elvégzésének határideje a szerződés megkötése után számított 45 nap.

Brassó vármegye utigazgatósága folyó évi szeptember 12-én félhat órakor a vármegyeház palotájában működő irodájában nyilvános árlejtést tart a Derestye és Bratocea közötti megyei uton levő 2, 14, 23 és 25 számú betonhidak kijavítására. A munkálatok értéke 150 ezer lej, a munkálatok elvégzésének időpontja pedig a szerződés aláírása után számított 40 nap.

Bodzaferdülő község előjárósága pályázatot hirdet egy havi 2200 lejtel és évi három öl tüzfával fizetett megüresedett hivatalnoki állás betöltésére. A pályázatra szeptember 15-ig lehet a törvény által előírt iratokkal felszerelt kérvényt benyújtani.

Brassó vármegye utigazgatósága folyó évi szeptember 13-án 4 órakor a vármegyeház palotájában működő irodájában árlejtést tart a következő munkálatok elvégzésére:

1. Kőműves munkálatok elvégzése és csempe kályhák kijavítása. A munkálatok értéke 14.412 lej.

2. Festőmunkálatok 79.652 lej értékben. A festőmunkálatok elvégzésének határideje 45 nap, míg a kőművesmunkálatoké 30 nap a szerződés aláírása után.

Szentpéter község előjárósága a szeptember 23-án tartandó nyilvános árverésen 3 és egy negyed évre azaz 1934 január 1-15-ig 1937 március 1-ig terjedő időpontra bérbeadja a községi malmot. Kikiáltási ár 20 ezer lej. Ideiglenes óvadék 2000 lej.

Ó-Tohán község előjárósága folyó év szeptember 18-án délelőtt 10 órakor a megye területén üzendő halászáti jogra, míg 11 órakor a vadászati jog bérbeadására rendez nyilvános árverést.

Tatrang község előjárósága szeptember 18-án délelőtt kilenc órakor a községi háza épületében, nyilvános árverést tart, a melynek a tárgya a községi bikák egyévi eltartásához szükséges 15 ezer kilogramm széná, 5000 kg. zab és 5000 kg. szalma megvásárlása.

Bodzaszita község előjárósága szeptember 11-én délelőtt 10 órakor nyilvános árlejtést tart, amelynek tárgya az új állami iskola beton alapzatának megépítése.

A munkálatok a következők: 139 köbméter ásás és 215 köbméter beton alap építése.

Pürkerec község előjárósága folyó év szeptember 11-én nyilvános árlejtést tart, amelynek tárgya 87 és fél öl tüzfale szállítása a Bungu-erdőből. Szeptember 13-án pedig 20 ezer kg. széná, 5000 kg. zab és 5000 kg. szalma beszerzésére tart nyilvános árlejtést az előjáróság.

Csernátfalva község előjárósága pályázatot hirdet egy üressé vált községi hivatalnoki állásra. Tanulmányi, nemzetiségi, erkölcsi és születési bizonyítványokkal felszerelt pályázatok Csernátfalva községéhez intézendők.

Alsómoecs község előjárósága f. é. szept. 15-én d. e. 10 órakor árlejtést tart, amelynek a tárgya a községi istálló felépítése. A munkálatok értéke 380.000 lej.

Brassó vármegye utigazgatósága szeptember 12-én délután 4 órakor a prefektúra épületének második emeletén árlejtést tart a következők beszerzésére:

1. Keresztényfalva—Szászvolkány—Feketehalom—Höltövény—Földvár között húzódó megyei utat kikövezését szolgáló 420 köbméter mennyiségű kavics leszállítására. A szállítvány értéke 41 ezer lej. A leszállítás időpontja a szerződés megkötése után 30 nap. 2. Vledény—Szunyogszék—Ujfalva között húzódó megyei utat 60 köbméter kavics és tört kővel való ellátása. A szállítvány értéke 109.600 lej. A leszállítás időpontja a szerződés megkötése után számított 30 nap. 3. Rozsnyó és Zernest, valamint Szászvolkány és Ó-Tohán között húzódó megyei utak, 1190 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 142.500 lej. A leszállítás időpontja a szerződés megkötése után számított 45 nap. 4. Uj-Tohán és Szohodol közötti megyei utat 400 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 56 ezer lej. A leszállítás időpontja a szerződés aláírása után számított 50 nap. 5. Szászhermány—Botfalva—Höltövény—Ujfalva—Krizba közötti megyei utat 1450 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 176.100 lej. A leszállítás időpontja a szerződés után számított 2 hónap.

nest, valamint Szászvolkány és Ó-Tohán között húzódó megyei utak, 1190 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 142.500 lej. A leszállítás időpontja a szerződés megkötése után számított 45 nap. 4. Uj-Tohán és Szohodol közötti megyei utat 400 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 56 ezer lej. A leszállítás időpontja a szerződés aláírása után számított 50 nap. 5. Szászhermány—Botfalva—Höltövény—Ujfalva—Krizba közötti megyei utat 1450 köbméter kavicsal való ellátása. A szállítvány értéke 176.100 lej. A leszállítás időpontja a szerződés után számított 2 hónap.

Lázás munka a brassói rendőrségen

Éjszakai betörésen értek egy többszörösen körözött jómadarat

A jelek szerint rövidesen fény derül a brassói bűnesetek titokzatos tetteire

Brassó, szeptember 6.

Az utóbbi napok betörései ügyében folytatott nyomozás egyre nagyobb reményekkel bíztat. Amint tegnapi számunkban jelentettük, a brassói rendőrség bűnügyi osztálya már biztos nyomon van és sikerült is több feltűnő letartóztatást eszközölni. Ezek a letartóztatások, a jelek szerint, hamarosan az utóbbi összes betörések tetteinek kézrekerítéséhez fognak vezetni.

EGY RAJTA KAPOTT BETÖRŐ

A brassói rendőrség bűnügyi osztálya — amint megírtuk, — az utóbbi időben több feljelentést kapott különböző városrészek lakóitól, akik arról panaszkodnak, hogy gyanús külsejű emberek a vakáción tartózkodó lakók iránt érdeklődnek, azaz a nyilvánvaló szándékkal, hogy miután alaposan kitanulmányozták a terepet, betörhessenek.

Ez az eset történt a Kapu-utca egyik házában is. Itt egy közepesen öltözött fatalembert feltűnően érdeklődött a házbeliek iránt, és különösen azt kívánta megtudni, hogy ki van otthon és a lakók közül kik vannak távol Brassóból. A ház lakói a gyanús érdeklődést azonnal jelentették a rendőrség bűnügyi osztályának, ahonnan őrszemeket küldtek ki a ház megfigyelésére.

Ezzel a beigazolódott, hogy egyháza megfelelő rendőri felügyelet van, akkor a bűnöző, mielőtt még tettét elkövetné, hurokra kerül. Az éjszaka ugyanis a ház bezárt kapuján keresztül egy gyanús fatalembert mászott be. A rendőrök a gyanús éjszakai látogató minden mozdulatát alaposan megfigyelték.

A tolvaj ügyesen belopódzott Herdar Paraschiva asszony lakásába, aki nem volt otthon.

A detektívek nyomon követték az éjszakai látogatót, akit *abban a pillanatban fűlelt le, mikor éppen a különböző értékes holmikat szedte össze az asszony lakásában.*

A lefűlelt betörőt alaposan megkötözték és a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatása során szenzációs dolgok derültek ki.

FRANCK JÓZSEF BETÖRŐ MEGDÖBBENTŐ ELŐÉLETE

Első kihallgatása alkalmával a lefűlelt betörő tagadott és a legfantasztikusabb neveket mondotta be. A rendőrségi nyilvántartó könyvek alapján azonban hamarosan megállapították, hogy nem alkalmi, hanem hivatásos tolvajjal és betörővel állnak szemben.

Kiderült, hogy a letartóztatott betörőt Franck Józsefnek hívják és a Nagyküküllő megyében levő Keresd községből származik. A brassói rendőrség bűnügyi osztályán megtalálták a kolozsvári rendőrség körözőlevelét, melyet különböző lopások miatt adtak ki ellene. Franck legutóbb Ambrus Ottó és Jellinek Ferenc muzikusokat fosztotta ki, azonkívül a betörések egész sorozatát követte el. A betörő néhány nappal ezelőtt a Kolozsváron tartózkodó Kludsky cirkuszt is meglátogatta és onnan is különböző értékes holmikat lopott.

A letartóztatott betörőről még azt is megállapították, hogy már többször ült. Így 1922-ben a dési törvényszék négy hónapi fogsárra ítélte bejárásos lopások miatt. A büntetést a nagyenyedi fogházban ki is töltötte. Később a nagyszebeni törvényszék félévi elzárásra ítélte ugyanakkor hasonló bűncselekményekért.

A LETARTÓZTATOTT BETÖRŐ BRASSÓI SZEREPLÉSE.

A bűnügyi hatóságok biztosra veszik, hogy a lefűlelt betörő nem tartozik az utóbbi nagvobb számban kasszafurások

ASTRA MOZGÓ, BRASSÓ

Jön!

A szezon legnagyobb sikere:

Jön!

„Severin kapitány”

(HA MEGKONDULNAK A HARANGOK)

Irta, rendezte és a főszerepet játssza:

LOUIS TRENKER

Partnerei: Várkonyi Mihály, Luise Ulrich, Fritz Kampers, stb.

tettei közé. Ellenben bizonyos, hogy az apróbb betörésekben aktív részt vett.

Brassó területén ugyanis a nyár folyamán közel háromszáz kisebb-nagyobb betörés és lopás történt. Valószínű, hogy ezeknek nagyrészt ez a Franck József követte le. A betörő kihallgatása során makacsul tagadott.

Azt sem volt hajlandó beismerni, hogy hol lakik és, hogy hol vannak a cinkosai.

A bűnügyi osztály emberei most lázasan dolgoznak annak megállapításán, hogy a betörő hol lakott és kikkel állott szorosabb összeköttetésben. Amint ugyan is mindezeket megtudják, az utóbbi hónapok bűneseteinek jelentős hányadára

derül fény.

Az eddigi jelek azonban azt mutatják, hogy Brassóban nem egy szervezett banda, hanem több társaság követte el egymástól teljesen függetlenül a betöréseket és lopásokat.

Brassót ugyanis valóságos elárasztották a különböző bűnözők és országosan körözött alakok. És miután alaposan teleszedték magukat, tovább álltak.

Ezt bizonyítja annak a két nőnek Nagyszebenben történt letartóztatása, akik Osterstetzer ékszerésznel loptak és akiknek lelkiismeretét minden valószínűség szerint más bűncselekmények is terhelik.

A gyulafehérvári rendőrség jelenti

De újabb szenzációs letartóztatások is igazolják azt a feltevést, hogy a bűncselekmények nagyrészt a várostól teljesen idegen elemek követték el. A brassói rendőrség országosan kiadott körözőlevelének kezdenek eredményei mutatkozni.

A gyulafehérvári rendőrség ma táviratilag értesítette a brassói rendőrséget, hogy sikerült letartóztatni két bolgár származású betörőt, a kik Gyulafehérváron a bűncselekmények egész sorozatát követték el, és akik saját bevallásuk szerint, Brassóból mentek Gyulafehérvárra.

Az egyik letartóztatott neve Dzsambaroff Safir, a másiké pedig Hebianu Romulus. — Mindkettő ellen már a bukaresti rendőrség és állambiztonsági vezérigazgatóság adott ki körözőlevelet.

A betörőknél egy bőrsapkát, egy ollót és több rend ruhát találtak. Vallatásuk során beismerték, hogy ezeket a holmikat Brassóban lopták. Mondanunk sem kell, hogy ezeket a jelentéktelen holmikat azért szolgáltatották be a gyulafehérvári rendőrségnek, hogy ezzel eljuttassák bűnüket. Valószínű azonban, hogy Brassóban egyéb holmikat is loptak, amiket azonban jól elrejtettek.

A brassói rendőrség most érintkezésbe lépett a gyulafehérvári rendőrséggel és valószínű, hogy a két országosan körözött betörőt Brassóba hozzák, hogy a helyszínen nyo-

mozzanak ügyükben. A rendőrség vezetői remélik, hogy a két betörő lefűléseivel további betörések garmadáját fogják tisztázni.

KÉT BUKARESTI VENDEG A RENDŐRSÉGEN

Mint jelentettük, a brassói rendőrség két detektívje Bukarestbe utazott, hogy ott nyomozzon a brassói kasszafurások ügyében. A hatóságoknak ugyanis az a meggyőződésük, hogy a kasszafurásokat egy különálló társaság követte el, akiknek az apróbb betörésekhez semmi közük.

A brassói detektívek bukaresti látogatása eredménnyel járt, amennyiben a bukaresti rendőrhatalóságok embereivel sikerült két közveszélyes banditát lefűlelni. Ezeket a betörőket az éjszaka folyamán Brassóba hozták és erős felügyelet alá helyezték. A átvüket a további nyomozás érdekében egyelőre nem közlik a nyilvánossággal.

Kedden reggel a bűnügyi osztályon megkezdtek a Bukarestben lefűlelt banditák kihallgatását. A rendőrség a kihallgatás során rendkívül értékes adatok birtokába jutott. A vallomásokból biztosra vehető, hogy a letartóztatott betörők tudnak a kasszafurásokról, valamint azt is tudják, hogy azokat kik követték el.

Ilyenformán egy lépéssel közelebb jutunk ahhoz, hogy a kasszafurások tettei minél hamarabb kézrekerüljenek.

Tömeges munkásszerencsétlenség Derestye mellett

Árokba zuhant egy munkásokat szállító teherautó

Brassó, szeptember 6.

Súlyos kimenetelű autószerencsétlenség történt tegnap délután a Derestye—Alsótömös között vezetett uton. Az autókatasztrófa áldozatai munkások, akik a svéd utépítőtársaságnál teljesítenek szolgálatot.

A késő délutáni órákban a svéd társaság két teherautója igyekezett Derestye felé. Az egyik teherautó az 1274 Ploesti számozást viselte és azt Meindt András brassói sofför vezette. Közvetlenül mögötte jött a 138-as számú ugyancsak ploesti teherautó, amelyet Sobod Patriciu sofför vezetett és amely 25 munkást szállított.

Ez a második autó egy adott pillanatban utolérte az első teherautót. Eppen el akarta hagyni, amikor a két autó közé egy szeker került. A második autó sofförje hirtelen lendülettel az ut szélére hajtott, hogy a szekeret is elkerülje. A mint az ut széléről be akart fordulni az ut közepére, ez a teherautó beleherant az elől menő teherautóba és a néhány méter

mélységű árokba zuhant.

A következő pillanatban velőtrázó sebély- és jalkiáltások rázták fel a környéket. A munkások egyrésze a felborult teherautó alá került, a többiek pedig messze elröpiáltak és mindössze néhány könnyebb sérüléseket szenvedtek. Ez a munkások azonnal nekiláttak szerencsétlenül járt társaik megmentésének. *Nyolc munkást huztak ki a felborult teherautó alól. A munkások közül négyen súlyosan megsebesültek. Ezt a négy munkást azonnal a Mázsecu-kórházba szállították, a többieket pedig hazavitték otthon vették őket gondos ápolás alá. Közülük 19 éves munkásiúnak, akinek szíve a Mázsecu-kórházban apóinak.*

A katasztrófáról azonnal értesítették a rendőrséget, amely elrendelte a felborult autó vizsgálatát a sofförjének őrzetben ügyében még folyik.

BAKANCS turista utakra és havasokba, tartós, vízhatlan, kényelmes és **OLCSÓBB**, mint bárhol másutt a **MOCIORNIJA cipőgyár** lerakataiban, Brassó, Kolostor-u. 14. Telef. 70

VILÁGPOLITIKA

Európai szent háború

(.) Benes az egyik francia lap után felhívást intézett a világ összes népeire. Arra szólítja fel a népeket és nemzeteket, hogy szervezzék meg és indítsák meg a harcot a bolszevizmus, fasizmus és hitlerizmus, valamint a békeszerződések revíziója ellen.

A felhívás megtörtént és — nyomtalanul eltűnik a felhívások záporosójában. Jőformán csak az olasz sajtó figyelt fel rá hangosan és kellemetlenül. A *Giornale d'Italia* azt vágja Benes fejéhez, hogy nincs joga a demokrácia nevében új európai szent háborúra tüzelni, mert ő maga sem demokrata. Benn, saját országában, önkényeskedik, elnyomja a nemzetiségeket, lapokat tilt be és ezer olyasmit csinál, amit a demokráciával összeegyeztetni igazán nem lehet.

A *Giornale d'Italia* visszautasítása igazán nem fontos. Igaz, de nem fontos. A lényeg az, hogy akadt egyetlen politikus Európában, aki nyíltan a reakció és az ideológiai konzervativizmus ellen fordult s ezt az egyetlen embert is lehurrogják. A lehurrogás indokaira azonban illik figyelni. Az olasz sajtó azért tartja időszerűtlennek és kivételmentesnek a harcot, mert Európa fele ma fasiszta vagy hitlerista. Ilyen tömegekkel szemben harcolni már nem lehet — mondja — ilyen tömegekkel szemben a legillendőbb és leglogikusabb letenni a fegyvert és behódolni.

Ez az a passzus, amelyet ebből a sajtóháborúból ki kell ragadni.

Meg kell világosítani, hogy a mozgalmak ereje ma már jóformán semmi összefüggésben sincs a mellé csatlakozott hívók szám-tömegével. Egy kissé bizarrul hangzik, de igaz. Gazdasági és társadalmi változásokat a multban valóban a tömegek hoztak létre. A jelen ellenben egyáltalában nem hasonlít a történelmi régmulthoz. Hajdan egy Dózsa György mozgalma meg tudott ingatni egy országot ma minden utcáson akad három Dózsa György is és valójában minden ország a dózsa-györgyök földalatti szervezeteivel tele és mégsem történik semmi sem. A tömegek hatalma felett ma a hatalmi klikkek ereje áll. Ma egyetlen repülőgéppel már hatalmasabb védelmi vonalat alkotnak a hatalmak, mint a tömegek kaszája és a pája, amilyen támadási erőt jelent valaha.

A tőkés társadalom a termelési eszközök kisajátítása mellett természetesen kisajátította a társadalmi rend felforgatói ellen hatályos védelmi eszközöket is és ezeket a „pompás” eszközöket tömegekkel paralizálni nem lehet. Száz ezer szervezett ember egy állam életében ma semmit sem jelent, míg hajdan tízezer ember ledöntötte a feudalizmust, a hübérességet, tövestől kicsavarta a rendi állam pilléreit és szülőanyja volt a polgári osztály polgárosításának.

Nem igaz tehát, hogy azért nem lehet védekezni a jobb és baloldali turbulencia ellen, mert ők jobbra és baloldalt sokan vannak. Ezért még lehet. Azért nem lehet azonban, mert nem is akarnak védekezni.

A nagy politikának kedves konstelláció, ha a tömegek egymással harcban állanak, sokkal kedvesebb, ha jobboldali polgár sötét este leüti az utcán baloldali elvtársát, mintha polgár és elvtárs egymással szövetkezve a politikust ütik le.

Ez csak világos? És ez csak logikus?

Benes hiáb szol. Benes valóban a „pusztába kiáltó szó”, mert nem hallgatnak rá sem a tömegek, sem a politikusok. A politikusok nagyszerűen érzik magukat abban a szélviharban, amelyben csak az ő fejük felett van fedél és a tömegek nem akarnak behódolni a békének, mert a béke nem az ő, hanem csak a politikusok uralmát jelenti. Erre a nagy különbségre is figyelemmel kell lenni. Hajdan a tömeg elvesztett az egymilliók szűrkéséig. Ma a tömeg egyedül urak és parancsolók. Ez a helyzet energiájuk azon menten semmivé fosztja. Ha belül, a tömegekben belül, nem lennének ellentétek. Ebben az esetben ismét csak a politikusoknak volna öklük. Ma a tömegnek is öke van. Minden fasiszta kisbíró nyakon üti ma a polgári radikális hivat és minden marxista lakatoslegény oldalbavágja a reakció ébredőit.

Hatalomhoz és jelentőséghez jutott ma a tömeg — egyénileg és ez a hatalmi „látszat” kielégíti. A maga kis szemétdombján ma mindenki „rendet csinál” és ebben a rendcsinálási cézarizmusban megnyugszik. Azzal, hogy az ő rendcsinálása, akár halálról, akár jobbról osztogatja a pofont, a világ egyenlői állapotán mit sem változtat, nem igen izgatja. A csodórrel és katonasággal, az állami és társadalmi renddel nem tud ma sem megbirkózni, de ez nem izgatja. A fontos, hogy lekente a pofont. Kinek mikor és kinek milyet: ez a fontos.

Ebben a „pofonlekenési” harcban él és

lángol az új európai szent háború, vicinális méretek között és jelentéktelen eredményekkel immár tizenöt esztendeje folyik, de arra, hogy a polgári közép, a nyugodi Ma, szembe álljon a holnappal, vagy ellene forduljon a rekonstruált multnak, számítani nem lehet.

Nem lehet rá számítani, mert ezt a harcot a hivatalos politika sem kívánja.

Fél attól, hogy az emberek egymásközötti békéjének hajnalán ők kerülnek sorra, ők, akik most abból élnek, hogy mi skalpoljuk egymást alaposan, becsülettel és fenékvad módra.

Azt üzenik Benesnek, hogy jobb az ilyesmit páholyból nézni és az ő szempontjából igazuk is van.

A páholy mindig első hely volt. A pofont az „eszmék” ostoba gladiátorainak való.

Ma már e földön szinte nem is él már más, csak gladiátor.

VÉGRE! Egy tizes doboz 12 lejért.

Neve: **UNIREA**

12 lejért 10 cigarettát kap, izléses dobozba csomagolva. Nem érintette őket emberi kéz, — a cigaretták Önhöz tisztán jutnak el, mentesen bacillusoktól és piszoktól.

Az Unirea az új bécsi módszer szerint van denikotinizálva, mely által megtartotta mindazt a jó aromát, azt a jó ízt, melyet kitűnő dohány egy cigarettának adhat.

Szivjon **UNIREA** cigarettát!

Auboin a prérrel meg van elégedve, de mégis kritizál, kiabál, fenyeget, sőt elítél

A német hitelezők is haragszanak a transzfermoratóriumért

Bukarest, szeptember 6.

Auboin, a Nemzeti Bank technikai szakértője elkészítette félhavi jelentését s azt már el is küldötte a Népszövetségnek.

Auboin kifejti, hogy az év első hónapjában az állami bevételek összesen 5 millió 518 millió lejre rugtak, ami — tekintetbe véve a múltév megfelelő időszakának ennél jóval kisebb eredményét, — kielégítő. Sajnos azonban, hogy a kormány a szabályos költségvetési kiadásokon kívül „szabálytalan” fizetésekre is kötelezte magát. Auboin ez ellen tiltakozik, vizsgálatot és a szóbanforgó „szabálytalan” összegek kifizetési tilalmát kéri.

Ezután a technikai szakértő rámutat a költségvetési helyzetre, jelezve, hogy a kormány a bevételek növelésének érdekében csomó reformot léptetett életbe. Majd hangsúlyozza, hogy a külföldi államokkal kötött clearing- és kompenzációs egyezmények hatástalanok maradtak.

A jelentés utolsó, leghosszabb szakasza a külföldi adósságok kérdésével foglalkozik.

Auboin élesen elítéli a transzfer felfüggesztését, amelyet egyoldalú intézkedésnek tart, de viszont leszógi, hogy a román kormányban meg van a kiegyezési hajlam.

A német hitelezők semmi engedményre sem hajlandók Romániával szemben

A Berliner Börsen Courier a következőképpen tisztázza a román transzfermoratóriummal kapcsolatban a német hitelezők álláspontját:

„Románia augusztus 14-én elhatározta a transzfer beszüntetését, olyképpen, hogy az esedékes összegeket nem utalja többé át, hanem lejjben letétbe helyezi a Román Nemzeti Banknál. Ez a tény annál inkább meglepte a külföldi hitelezőket, mivel elfogadták Romániának azt a kérését, hogy nemzetközi konferencia hívassék egybe Románia külföldi adósságainak könnyítése céljából. Románia azonban nem elégedett meg a transzfer felfüggesztésével, hanem csomó követelést állít föl amelyeket a párisi konferencián terjeszt a hitelezők elé. A román kormány nem keve-

sebbet kér, mint a kamatfizetéseknek a felére való csökkentését. Emellett, a román javaslat szerint, a külföldi kuponoknak, kamatoknak és résztörlesztéseknek fizetése egységesítendő volna, ami bizonyára nem jelent mást, mint a hitelezők követeléseinek újabb csökkentését.

A német magatartás a román igényekkel szemben a lehető legvilágosabb: A háborúelőtti román kölcsönökkel kapcsolatban nem tehetünk semmi engedményt sem, mert a kölcsönök csökkentett módon revalorizáltak, s Románia kamat- és résztörlesztési szolgálata fejében a kölcsönök megkötésekor megkapta az ellenértéket. A többi kölcsönökkel kapcsolatban Németország közönyösebb, mert a kölcsönök inkább Angliában és Franciaországban, mintsem Németországban helyeztetek el.

Amint látható tehát, Németország egészen radikális álláspontot foglal el. A román sajtó ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Romániának már csak szoros gazdasági kapcsolataira való tekintettel is, figyelemmel kell lennie a német érzékenységre.

Epizód a közigazgatás dzsungeléből

A földművelésügyi miniszter hivatalos leiratban „rejtett célokkal” gyanúsítja Csikszereda városi tanácsát

Csikszereda, szeptember 5.

Csikszereda város tanácsa általában igen csendes keretek között szokott ülésezni. A kisvárosnak nincsenek nagy problémái, melyek viharokat idézhetnének elő. A legutóbbi gyűlésen sem városi ügyek körül robbantak ki a szenvedélyek, hanem a földművelésügyi miniszter a tanács egyik kérésére adott válasza miatt.

A város utcakövezési munkálatainak teljes befejezéséhez csak az esetben tudt volna fedezetet teremteni, ha erdejéből 10 rendkívül, vágterület kitermelését engedélyezték volna az illetékes erdészeti hatóságok. Egyik tanácsülésen ilyen értelemben előterjesztést tett Faraga polgármester, amit a tanács elfogadott és úgy határozott, hogy a földművelésügyi minisztertől a szükséges vágterületek kitermelése céljából engedélyt kér.

Néhány nappal ezelőtt érkezett vissza a miniszter megdöbbentő válasza, melyben tudomására hozza a városnak, hogy a kért vágterületek nem engedélyezhetők, mert annak véleménye szerint „rejtett céljai” vannak.

A mostani ülésen Faraga polgármester ismertette az indokolatlan gyanúsítást, amit a tanács nagy felháborodással hallgatott.

Egyhangúan tiltakoztak a miniszter eljárása ellen.

Elhatározták, hogy dr. Teju Aurél megyei prefektus közbenjárását kérik az ügyben, ki Faraga polgármesterrel egy-

temben illetékes fórumoknál a vágterületek engedélyezése céljából járjanak el és személyesen győzzék meg a földművelésügyi minisztert, hogy a városi tanácsnak nincsenek „rejtett céljai”, hanem az erdőadásból befolyó összegeket teljes egészükben városfejlesztési célokra akarják fordítani.

Egyben hangsúlyozzák ki azt is, hogy a lerongyolódott gazdasági viszonyok miatt szegénységbe került városi adófizetők nem bírják az ez irányú kiadásokat és így kénytelen a város erdejéből előteremteni a munkálatok befejezéséhez szükséges pénzüsszeget.

A nem mindennapi ügy viharos tárgyalása után a tanács bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy a villanyáram díjak leszállítását tanulmányozza.

Követendő elvként szegte le, hogy az áramdíjakat október elsejétől redukálni kell.

Apróbb közigazgatási jellegű ügyek tárgyalása után elhatározta a tanács, hogy a tervbe vett vágóhíd építése céljából tervpályázatot hirdet, melyek közül a három legjobbat, érdemeik szerint, 15, 10 és 5 ezer lejjel jutalmazza. A tervet a városi mérnökség feltételei alapján kell elkészíteni.

A városi erdő letarolt területeinek erdősítése és a város területének befásítása céljából a csikszeredai fiúerdő közelében csemetekertet állítanak fel.

— Epe- és májbetegségeknel, epekö és sárgaság esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz a hasi szervek működését élelkebb tevékenységre serkenti

Az olasz-orosz barátsági szerződés visszhangja

Róma, szeptember 6

Az olasz-orosz barátsági, megemlékezési és semlegességi szerződés nyomán nyomozható nemzetközi feszültség keletkezett.

Most derült csak ki, hogy Herriot mindeneken felül főképpen azért ment Moszkvába, hogy az olasz-orosz barátságot elgáncsolja. Legalább is így állítják be most a dolgot az olasz lapok. Elmondják, hogy Franciaország a legpontosabban értesült arról, hogy ez a barátkozás tulmely azon a határon, amely a francia külpolitikát célkitűzésnek és kellemes, Herriot dobta be a harcha.

Különösen

a Tribuna az, amely feltűnő élesen támadja Franciaországot és leszógi, hogy a mostani szerződés az európai politika egységesítésének eszköze, ezzel szemben Franciaország még ma is változatlanul az ellentétek politikáját folytatja.

Herriot moszkvai útjának is ez volt a célja. Herriot azt akarta elérni, hogy az olasz-orosz jóviszony meglazuljon.

Az olasz sajtó jó része örömmel állapítja meg, hogy ez nem sikerült, amit a legjobban az bizonyít, hogy ugyanakkor írták alá Rómában a szerződést, amikor Herriot Moszkvában tartózkodott és éppen azt szerette volna elgáncsolni, hogy a szerződést az oroszok is elfogadják.

Egészen bizonyos, hogy ennek az olasz sajtótámadásnak a francia politikai életben visszhangja lesz.

HIREK

A hit valóban nem szatócs-üzlet

Gyergyószentmiklós, szeptember 6.

A gyergyószentmiklósi katolikus ünnepeknél nagyon sok lélekemelő mozzanata volt. Okos, tiszta és szép beszédek, kulturprogramok és felemelő célkitűzések formás szövegei járták át a lelkeket és találtak termőtalajra.

Volt azonban egy kártyékony beszéd is, amelyik egészen bátran elmaradhatott volna. Vasárnap tartotta közvetlen a szentmise után Gálffy Sándor nagyváradi lelkész.

Arról beszélt, hogy radikális katolikusnak kell lenni. Meg is mondta, hogy miképpen érti ezt. A főtisztelendő ur radikális katolicizmusa abban jutott főképpen kifejezésre, hogy a szószerűről, a szentmise után felcsapott lapügynököknek.

Ő — mondotta — elvárja minden hívőtől, hogy milyen újságot olvasson. Szerinte, aki más lapot olvas, azt nem kell beengedni a templomba, nem kellene feloldozni és nem volna szabad egyházi szertartással éltetni. A hit — mondá — nem szatócs-üzlet.

Igy a főtisztelendő ur, aki a harcos katolicizmust összetéveszti a harcos lapügynökösködéssel.

Nem volna jó, ha egyes lelkész urak becsütnék már ezt a laphoz, paphoz, és templomhoz egyaránt méltatlan ügynökösködéssel.

Igaz van a szónoknak: A hit csak ugyan nem szatócs-üzlet, de miért magyarazza ezt addig másnak, amíg saját maga tában nincs vele?

Ferencz Gyárfás.

— Milyen idő lesz? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint északi szél várható, változó felhőzet, helyenként kisebb esőkkel. A hőmérsékletben egyelőre nem áll be jelentősebb változás.

— ANKÉT ARADON A MUNKANÉLKÜLISÉGRŐL. Aradról jelentik: Az aradi munkakamara a közelítő tél miatt az aggodalmas munkanélküliség problémájával foglalkozott és elhatározta, hogy az ügyben rövidesen ankétot hív össze. A munkakamara különben a munkanélküliség megoldását illetően memorandumot dolgozott ki, amelyet elküldött az illetékes minisztériumnak.

— A BOLGÁR KIRÁLYI PÁR ANGOLIAI LÁTOGATÁSA. Londonból jelentik: Boris bolgár király és felesége, Giovanna királyné inkognitóban az angol fővárosba érkeztek, ahol megtekintették a nevezetesebb látnivalókat, majd ismerőseiket látogatták meg. A bolgár királyi pár a napokban a skóciai Aberdeeni grófságban levő Ballater községbe utazik, ahol az angol királyi párt keresik fel.

— MÉGIS MEGVALÓSUL AZ ARADI LÉGI ÁLLOMÁS. Aradról jelentik: Az ARPÁ román repülőszövetség a légi kikötő ügyében kedden értekezletet tartott, amelyen bejelentették, hogy Arad, az újabb tervek alapján, rövidesen bekapcsolódik a nemzetközi légi forgalomba. Az eddigi tervek szerint a Cidna Páris—Belgrád—Bukarest közötti vonalába kapcsolódott volna bele, most azonban az újabb tervek alapján a német Lufthansa társaság Berlin—Prága—Budapest—Bukarest légijáratának egyik állomása lesz. A repülőter régebben borzalmas állapotban volt. Habsburg Antal herceg, aki szenvedélyes pilóta a jómúltkor le akart szállni a gépével Aradon és összekötetésbe is lépett az illetékes körökkel. Kiderült, hogy a hepcsupás repülőteren a landolás teljesen lehetetlen.

— HATALMAS TUZ EGY NÉMET KIKÖTŐBEN. Tudósítónk jelenti: Hatalmas tűzvész pusztított hétfőn este a dűsburgi kikötőben, ahol ismeretlen okokból kigyulladt egy kukoricakaktár, melynek épülete teljesen elhamvadt. A lángok csakhamar a szomszédos raktárakra is áttértek. Annak ellenére, hogy a tűzoltóság szokatlan felkészültséggel vonult ki a tűzvész lokalizálására, a lángokat még nem sikerült ezideig sem elfojtani.

Nagy, világos terem, földszinten vagy első emeleten kerestetik,

kamarával vagy fürdővel gyermekjátékszobával részére szeptember 15-étől vagy októbertől. Ajánlatok „K 10” jelűre a kiadóba kéretnek.

A mai városi ember, amikor délután 6 órakor irodájából távozik, rendszerint elindul megkeresni hitvesét. Kezdi a korzón, ha nincs ott, akkor valószínűleg kint van az uszodában, a nyári cukrászda-kerében, ha ott sem találja, akkor bizonyosan egyik barátjánál brizsezik. Eszelleg a másik barátjánál. Egyik este sehol sem találta feleségét a mai városi ember. Fáradtan hazament és ki írhatná le meglesését, a felesége — otthon volt. A mai ember csodálkozva csapta össze kezét: — A fél várost bejártam, mindenütt kerestelek. Arra igazán nem gondolhattam, hogy — ilyen fantasztikus helyen bujkálsz!

Sortüzig élesedett a cseh-tót elleni

25 sebesülte van egy tót népgyűlésnek

Pozsony, szeptember 6.

A tót-cseh ellentét vércs öszeütközésére fulladt. Tegnap a tót neppárt gyűlést hívott össze. Két helven is megbeszélést akart tartani a tót neppárt, de a behirdetett gyűléseket a hatóságok betiltották. Ennek ellenére is megtartották mind a két gyűlést. Az egyik gyűlés a bars megyei Nagyugródon, a másik pedig az ugyancsak bars megyei Oslány községben folyt le.

A betiltott gyűlés feloszlatására a karhatalmi hatóságok 13 csendőrs tagjait összpontosították, amelyek

formálisan megütköztek a felizgatott tömeggel.

Az összeütközés során Nagyugródon csak az egyik községi előjáró és egy legionárius sebesült meg, ezzel szemben

Oslányban a csendőrség sortüzre kényszerült, amelynek tragikus hatása volt. Huszonöt embert terítettek le a csendőrök golyói.

Az áldozatok közül eddig senki sem halt meg ugyan, de valamennyinek sebesülése igen súlyos. A sebesültek között van Tiso volt szlovák miniszter is.

Magyar politikai utkeresések Varsóban, Danzigban, Berlinben és Rómában

Mussolini Magyarországnak Triesztet, Németország pedig Danzigot ajánlotta fel szabadkikötő céljaira

Papen az ősz folyamán meg akarja látogatni Budapestet

Budapest, szeptember 6

Tegnap számban jelentette a B. L., hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek az a szándéka, hogy a szeptembervégi népszavazási teljesülés alkalmából maga is ki-megy Genfbe, hogy ott a hatalmak delegátusaival tárgyaljon. Újabb jelentések szerint Gömbös szeptember folyamán nemcsak Genfbe, hanem Szófiába is el akar látogatni.

A szófiái ut célja ma még nem eléggé világos. Egészen bizonyos, hogy Gömbösnek ugyanaz a missziója, mint Herriotnak volt, csak azzal a különbséggel, hogy Gömbösnek nem a francia, hanem az olasz befolyást kell a bolgár fővárosban megerősíteni.

Musano bolgár miniszterelnökkel diplomáciai uton éppen ma közölték, hogy Gömbös az országot meg akarja látogatni. A miniszterelnök ugyancsak diplomáciai uton azonnal válaszolt és közölte, hogy

Bulgária nagy örömmel várja a magyar miniszterelnök látogatását.

Közölte egyben, hogy a magyar miniszterelnök a bolgár kormánynak szívesen látott vendége lesz.

A bulgár látogatás tervével kapcsolatban és párhuzamosan folyik Magyarország lengyel és német orientációja is. Erre alkalmat a varsói lengyel ünnepségek adtak. Jelentette a B. L., hogy Kállay magyar földművelésügyi miniszter a legmelegebb fogadtatásban részesült Varsóban. A fogadtatás után Kállay „átugrott” Danzigba és ott is barátkozott a helyi hatóságokkal.

Danzigban — és ez az ut egyetlen reális eredménye — kijelentették Magyarországot képviselője előtt, hogy a kormányzat hajlandó Danzig területén Magyarországnak szabad kikötőt adni, hogy az ország kereskedelmi kapcsolatait észak felé is kiépitthesse.

Ezt a felajánlást az olasz politika ellenhatásának kell tekinteni. Ismeretes, hogy Mussolini Triesztben ajánlott fel szabad kikötőt a tengerek elől bezárt Magyarországnak. Erre a felajánlásra akar válasz lenni a danzigai ajánlat, amely északi kikötőt ajánl fel most Kállaynak.

Kállay egyébként még hétfőn este visszautazott Varsóba, ahol természetesen részletesen megbeszélte a lengyelekkel a danzigai ajánlatot minden bizonnyal azzal a céllal, hogy esetleg így Lengyelországtól is hasonló ajánlatot kaphasson. Arról, hogy Lengyelország is felajánlotta volna kikötőt Magyarországnak, jelentésünk nincs.

Varsóból Bécsbe utazik Kállay, mert az osztrák kormánnyal további gazdasági tárgyalásokat akar lefolytatni.

DANZIG VISSZA AKAR KERÜLNI A NÉMET BIRODALOM TÖRZSÉHEZ

Ezzel az ajánlattal kapcsolatos az a varsói jelentés, amely közli, hogy Pilsudszky, Lengyelország diktátora a legteljesebb aggodalommal figyeli azokat az ajánlatokat, amelyek Danzig legújabbban különböző államoknak tesznek. Egyre sürűbben olyan beszédek is hangzanak el Danzig részéről, amelyek azt bizonyítják, hogy Danzig szabad állam akciójába kezdett és feltétlenül vissza akar kerülni a német birodalom törzskéhez.

Nyilván Pilsudszky sugalmazására éppen ezért a lengyel sajtóban éles hangú cikkek jelennek meg, amelyek kihangsúlyozzák, hogy Danzig visszacsatolása esetén Lengyelországot tiltakozóan lépne fel. Az akciónak — írja a lengyel sajtó — Lengyelország ellentámasztása kell ütközni, mert Lengyelország nem mondhat le arról a jogáról, hogy Danzigon át szabad utat kapjon a tengerhez.

A Kállay látogatása és az az ajánlat, amelyet Kállay Danzigból kapott, még jobban elmérgesítette most a helyzetet és ezek a sajtótámadások hevesebbek lettek.

PAPEN A NÉMET-MAGYAR KÖZÖS CÉLOKRÓL

Ugyancsak Magyarországgal és a magyar külpolitikával irányvezetéssel kapcsolatos az a nyilatkozat is, amelyet Papen, a német birodalom helyettes kancellárja, a budapesti függetlenség című lapnak adott.

Papen elmondotta, hogy a hitleristák nürnbergi felvonulását igen sok magyar végignézte és ő ennek nagyon örül, mert a magyarok is legalább tanui lehettek a német újjászülés egyik nagy eseményének. Azután azt fejtegette Papen, hogy Németországnak és Magyarországnak közös céljai vannak és hogy a két állam közeledése csak előbbreviszheti a dunai államok kérdésének megoldását.

Nyilatkozata végén Papen ígéretet tett arra, hogy az ősz folyamán meglátogatja Budapestet, mert Gömbös magyar miniszterelnököt müncheni és berlini látogatása alkalmával a legszívélyesebb hangon meghívta.

★ KI TUD RÓLA? Magas termetű, fekete szővetruhába öltözött 80 év körüli öszbevegült hajú urinő múlt hó 26-án hazulról eltűnt. Fején fekete aprófehértáros fejkendő s lábán fekete félcipőt és sötétkék harisnyát hordott. Aki tud róla, értesítse Bogdán Emil kereskedőt Bajnai mari (Nagybácson). Jud. Treiscauna.

ABLAK

EZEN TABLETTÁK

NEURALGINE

JURIST

megriintetik a leghevesebb fejfájást

— A BUDAPESTI JÓKAI-TÉRI TISZTI BOTRÁNY ÜGYÉ. Budapestről jelentik: Jelentette a B. L., hogy a Jókai-téren néhány nappal ezelőtt Kereszténysziget Sándor nyugalmazott tábornok Kaiser nyugalmazott százados feleségével sétált. Séta közben a százados rátámadt a tábornokra, aki kardjával összevagdalta a százados. A féltékeny százados sebeiből most felépült és lovagias uton megmérkőzik felesége csabítójával. A ségdek igen súlyos pisztoly, majd a pisztoly-párbaj sikerrelensége után kardpárbajban állapodtak meg, amely szerdán reggel folyik le.

★ Med. Univ. Dr. Herskovits Erzs. Str. I. L. C. Bratianu (Kórház-utca) 2, rendel. 10-1, 3-6-ig. Quarz. Diathermia. Kosmetikai kezelések.

— KOLOZSVARI HIREK. Kolozsvárról jelentik: György Ráchel, Széchenyi tér 20 szám alatt szolgáló cselédhöz hétfőn este öngyilkossági szándékból klórdatort ivott. Tettét a házbeliek rögtön felfedezték és a mentőként telefonáltak, akik az életunt cselédhöz a belgyógyászati klinikára szállították. Itt gyomormosást alkalmaztak rajta. Később kihallgatták, tettének okáról azonban nem akar beszélni. Állapota változatlanul súlyos. — Sulyos kimeneteli karambol történt a „Metropol” kávéház előtt, ahol az 574. rendszámú autóbussz elütötte Perzsa 16-dor Bádok községbeli fuvarost. A szerencsétlenség következtében a fuvaros arc-csontja eltört és a lá is jelenképpen megsérült. Felegan Gheorghet, a gázoló autóbussz soffőrtjét, őrizetbe vették.

— ÉLETFOGYITGLANI ÍTELET KECSKEMÉTEN. Tudósítónk jelenti: Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Pinter József 28 éves szerelő betört az egyik gazdag kecskeméti polgár lakására. A betörést a lakás tulajdonosának 15 éves leánya, Tóth Rózsi megzavarta. A betörő a kisleányt torkon ragadta, fojtogatta, majd egy éles késsel elvágta a gyereknakát. A kis gyerek seibe belehalt. A kecskeméti törvényszék ma tárgyalta Pinter ügyét és betörését és gyilkosságért életfogytiglani fegyházra ítélte.

Mindazoknak, kik magukat gyengének és kimerülteknek érzik a

Bioglobin

BIOGLOBIN

új életerőt ad

Vérképző, izomerősítő, idegerősítő, étvágygerjesztő és élénkítő szer.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy a készítőnél:

FABRIUS GUIDO

„MEDVE” gyógyszerár

Nagyszeben—Sibiu

Németország ragaszkodik az orosz barátsághoz

Berlin, szeptember 6.

Az olasz-orosz meg nem támadási szerződés aláírásával kapcsolatban a nyugati sajtó azt írja, hogy

ennek a szerződésnek megkötésével elromlott a német-orosz viszony.

Ezzel a hírrel szemben a berlini hivatalos sajtóiroda azt jelenti, hogy az ilyen híresztelések alaptalanok, mert a német-orosz viszony továbbra is — „normális”. Az olasz-orosz szerződés — mondja Berlin — annál kevésbé ronthatja a német-orosz viszonyt, mert Németországnak már régóta és hasonló jellegű szerződése van, mint amilyet Oroszország csak most kötött Itáliával.

Ezenfelül Németország a leghatározottabban megcáfolja azt a hírt is, mintha a birodalom bele akarna folyni Ukrajna ellátásába és ezért romlott volna meg az orosz-német viszony.

Egy nagyváradi leány tragikus és rejtélyes halála

Nagyvárad, szeptember 6.

Boros Juliánna 26 éves váradi leányt kedvénélután súlyos mérgezési tünetek között biharmegyei kórházba szállították, ahol három nappal múlva meghalt. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen teremtés tiltott itatásnak esett áldozatul. A rendőrség, miután tudomást szerzett az ügyről, kihallgatta Lajost, a leány Nagyváradon élő vőlegényét, aki elmondotta, hogy szerelmi viszony fűzte az áldozathoz.

A hatóság nem tudja, hogy a leány kinek tanácsára szánta el magát a halálotkozásra. A leány halála előtt néhány címet cserélt, amelynek alapján a rendőrség kiállt a jelzett helyekre, azonban bábaszomságot sehol sem találtak. Lehetséges, hogy a leány szándékosan hamis címeteket mondott el, vagy pedig önkivületi állapotában beállt.

A rendőrség rövidesen ismét kihallgatja a leány vőlegényét, akinek, véleményük szerint, tudnia kellett a leány végzetes lépéséről.

Lovaglőostor és kapukulcs harca a szatmári korzón

Szatmár, szeptember 6.

Kinos jelenetnek volt szemtanúja hét óra este a szatmári korzón járókelő közönség. Csengery István közbiztonsági felügyelőt Ferenczy György hetilapszerkesztőt, aki egy hölgy társaságában sétált az utcán.

A közbiztonsági lovaglőostort rántott elő, majd ütlegelni kezdte vele a meglepett férfit, aki szorult helyzetében a nála levő kapukulccsal védekezett.

A dulakodásnak csakhamar rengeteg nézője támadt, valóságos tömeg sereglett össze, jellemző azonban, hogy senki sem próbált beavatkozni a szétválasztott pártba. Végül is rendőr került elő, aki nagy nehezen beszüntette a verekedést.

A zsúfolt korzó előtt lejátszódó verekezés háttérében az rejlik, hogy Ferenczy „Kimonodom” című riportlapjában durva támadást intézett Csengery ellen. Az ügynek — amint hírlik — állítólag jogvita folytatása lesz.

Dolluss megfizetési az osztrák horogkereszteseket

Bécs, szeptember 6.

Érdekességet adott ma ki a Dollus-kormány. A rendelet kimondja, hogy az osztrák államnak annyi felesleges pénze, mennyit a politikai bűncselekmények büntetését követel és ezért a mai naptól kezdve a politikai bűnösök „költségmegtérítésre” is kényszeríthetők.

Ha valakit ezentúl politikai vétség címén elfognak és a bíróság az illetőt el is ítéli, az elítélt büntetésének kifizetésén felül megfizetni köteles azt az összeget, amelyre a bűnügyi eljárás került. Így megfizeti az osztrák segédrendőrség rácsos házának napidiját, a fogoly szállítási és táplálási költségeit, végül — és ez a legérdekesebb! — azt az összeget, amelyre a horogkeresztet eltávolításának akaratlan költségét kellett kifizetni, ha a vádlott történetesen horogkeresztet festett valahova.

Szeptember 18-án angol-francia tárgyalások lesznek Párisban

London, szeptember 6

Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy az angol népszövetségi delegáció Párisban megáll és az osztrák, a Duna és a Balkán-kérdéseket Daladierrel tárgyalja.

Idevonatkozólag ma este a londoni sajtóirodák megerősítést adnak ki. A hivatalos jelentések is megállapítják, hogy

Párisban szeptember 18-án angol-francia tárgyalások lesznek, amelyeken Eden

népszövetségi delegátus is részt vesz.

A sajtóirodák szerint arról is szó lehet, hogy ezeken a tárgyalásokon Normann Davis is jelen lesz, de kétségtelen, hogy ugyanebből az alkalomból Sir Simon külügyminiszter is Párisba utazzik.

E megerősítő jelentések kihangsúlyozzák még, hogy az angol delegáció csakis leszerelési kérdésekben tárgyal majd Párisban, tehát tagadják, hogy azon akár az osztrák, akár pedig a dunai kérdés szóba jöhetne.

Biharmegyeében katasztrófálisak a szüreti kilátások

Emelkedik a buza ára

Nagyvárad, szeptember 6.

A nagyváradi mezőgazdasági kamara nyilatkozata szerint a rossz időjárás, illetőleg az általánosan beállott hideg miatt a tavalyinál

80 százalékkal rosszabb szőlőtermés várható.

A helyzet egyenesen katasztrófális. A rossz termés következtében természetesen

borra is gyenge a kilátás.

A mezőgazdasági kamara véleménye szerint évtizedek óta nem volt hasonló kilátástalan szüret.

Itt említjük meg, hogy a buza métermázsája 310—340 lej körül mozog a nagyváradi piacon, tehát ezen a fronton ár-emelkedés észlelhető. A többi termények árai szilárdan tartják magukat.

Új forradalom tört ki Kubában

Kommunista-színezetű katonatanács vette át az uralmat

Havanna, szeptember 6.

Az első kubai forradalom nem hozott nyugalmat és megoldást. Az első forradalom mindössze annyit ért el, hogy Amerika támogatásával és belcegyezésével eltávolították a kormány éléről Machado köztársasági elnököt és olyan vezetőket állították az élre, akik Amerikának is szimpatikusak.

Az új elnök alig néhány hete áll az élen és máris kifogások voltak ellene. Így többek között különösen a munkásság azt nehezményezte, hogy az új elnök minden szociális érzés híján van. Egy ideig csak részleges sztrájkokkal tiltakozott a munkásság, míg legutóbb már olyan hangok is hallatszottak, hogy Kubában az általános sztrájk feltétlenül kitör.

Ezek a jóslások és kombinációk tufás-gosan optimisták voltak.

Nem általános sztrájk, hanem újabb forradalom tört ki, amely kommunista jellegű.

A ma reggel érkezett első jelentések szerint Havannában mindenütt fellázadt a sorkatonaság és tisztjeit eltávolította. A hatalmat órák alatt a katonatanács vette át és az új forradalom élén.

Újabb jelentések már arról számolnak be, hogy ez a második kubai forradalom vér nélkül folyt le. A nagyszerűen szervezett katonai forradalom órák alatt ura lett a helyzetnek és nem tett egyebet, mint a tisztjeit eltávolította és a polgári hatalomnak nyakára ült.

Az MSE csapata vitte el a pálmát Románia 1933 évi uszóbajnokságán

A marosvásárhelyi együttes összesen 17 bajnokságot nyert — Kedden este véget értek a bajnoki versenyek — Négy országos rekord az utolsó napon

Bukarest, szeptember 6.

Románia bajnoki uszónversenyeinek utolsó napja is szép eredményeket produkált. Egy nap alatt négy országos rekordot értek el, azonkívül általánosan jó eredményeket mutattak a verseny résztvevői.

Az utolsó nap eredményei a következők:

400 méteres gyors ifjúsági: Bajnok: Visan (Sp St) 6 perc 12 mp. 2. Pasca (U) 6 perc 20 mp. 3. Daróczy (MSE)

100 méteres női ifjúsági gyorsusztás: Bajnok: Sallay (Ilsa) 1 perc 32.4 mp. Országos rekord. 2. Nagy Lili (MSE) 3. Nemes (MSE).

3x100 méteres ifjúsági vegyes staféta. Bajnok: Tenisz Club 4 perc 12.4 mp. Országos rekord. 2. MSE.

200 méteres ifjúsági mellusztás. Bajnok: Gherman (TC) 3 perc 14.3 mp.

2. Fischer (Liga Nav.) 3. Simon (MSE)

800 méteres gyorsusztás. Bajnok: Ziegler (U) 12 perc 55.3 mp. 2. Visan (Sp St.) 13 perc 10 mp. 3. Papzolu (PTT).

200 méteres ifjúsági gyorsusztás. Bajnok: Bohnitzki (CFR Temesvár) 2 perc 47.6 mp. Országos rekord. 2. Pasca (U) 2 perc. 48.3 mp. 3. Visan (Sp St).

100 méteres ifjúsági női gyors. Bajnok: Szatmári (MSE) 1 perc 45.6 mp. 2. Lem-

part (LN) 3. Rado (MSE).

100 méteres gyorsusztás. Bajnok: Berta (MSE) 1 perc 08.9 mp. Országos rekord. 2. Pasca (U) 1 perc 10.5 mp. 3. Gaston (TC) 1 perc 10.5 mp.

400 méteres női gyorsusztás. Bajnok: Nagy Lili (MSE) 7 perc 59.2 mp. 2. Nemes Géza (MSE) 3. Weschler (LN).

3x100 méteres női vegyes staféta: Bajnok: MSE 5 perc 01.3 mp. 2. Liga Navala.

Ezután bajnokságon kívüli meghívások gyorsusztásban indult Hazai budapesti uszó, a magyar vízipóló válogatott játékos, aki 1 perc és 03.5 mp. alatt uszta meg a távolságot, olyan eredményt produkálva, amelyet Bukarestben még eddig nem láttak. A versenyben második Gaston (Tenisz Club) 1 perc 8.7 mp.-cel. Gaston ezzel az eredményével megverte Bertát is és új rekordot állított fel. A harmadik a versenyben Berta (MSE) lett.

4x200 méteres gyorsusztás staféta. Bajnok: Tenisz Club. 2. MSE.

A vízipólómérkőzés az MSE nyerte a temesvári Ilsával szemben 4:0 (2:0) arányban. Az egész mérkőzést a marosvásárhelyiek uralták.

Ezzel Románia 1933 évi uszóbajnokságai lezárultak. A pálmát tagadhatatlanul a marosvásárhelyi MSE vitte, el, amely összesen 17 bajnokságot nyert.

Egyetlen éjszaka alatt győzött a forradalom. A megrohanás különösen azért sikerült, mert a tegnapelőtti orkán hatása alatt az emberek depresszáltak és enerváltak voltak és így a védekezéshez nem volt meg a kellő erejük.

A katonatanács ma délben nyilatkozatot adott ki és szöveget intézett Kuba népéhez. Ez a szöveg közli, hogy

a proletáriátus átvette Kuba felett az uralmat és olyan erős, hogy az ellenforradalom meg sem kísérelheti, hogy hatalmát visszaállítsa.

A katonai fővezérletet Batista őrmester vette át, míg a rendőrség parancsnoka Laurenz lett.

E pillanatban ők ketten Kuba teljhatalmú urai

Arról, hogy Amerika a szélsőbaloldali forradalom ellen nem indít büntető-expedíciót, még nincs jelentésünk. Nagyon valószínűnek kell azonban tekinteni, hogy a burkoltan amerikai protektorátus alatt álló Kuba ellen az Egyesült Államok hadereje felvonul.

Ez esetben a kubai forradalom rövid életű lesz.

Meghalt a régi Pest egy híres figurája

Budapest, szeptember 6

Ma délelőtt meghalt Budapesten 70 éves korában Riehnér Miksa, a Fővárosi Orfeum megalapítója és volt tulajdonosa. Riehnér volt az, aki évtizedekkel ezelőtt Budapest éjszakai életét megteremtette.

Riehnér már hosszabb ideje elvonultságban és nagy szegénységben rokonai körében élt. Ma reggel Balassagyarmaton agyvérzést kapott. A mentők autón Budapestre akarták szállítani, hogy ott egy szanatóriumban helyezték el, de Riehnér utközben az autóban meghalt.

A szerb és bolgár király-találkozó Londonban

London, szeptember 6

A londoni délutáni sajtó jelentése szerint Sándor jugoszláv király Londonba érkezik. A jugoszláv király azért érkezik Londonba, hogy az éppen ott időző Boris bolgár királlyal is találkozhassék.

Ez a találkozás nincs előkészítve. Olyan jelleget adnak neki, mintha a két uralkodó csak véletlenül találkoznék össze Londonban. Ezzel szemben tény az, hogy a diplomácia hetek óta ennek a királytalálkozásnak előkészítésén dolgozik és azon maguk az uralkodók kísérlék meg, hogy a jugoszláv-bulgár feszültséget megnyugtassák.

Londonban abban reménykednek, hogy a mi nem sikerült Herriotnak Szófiában, az most a londoni király-találkozó alkalmával sikerülni fog.

A brassói teniszverseny eredményei

Brassó, szeptember 6

A teniszverseny a bukaresti játékosok távollétében tovább folyt és nagyon érdekes küzdelmeket hozott. Az első osztályú küzdelmekből csak a női egyes dönt el, melyben a román bajnoknő Popperné Zizovich Lenke állt szemben az aradi Somogyi Klárral. A játék Brassóban még sohasem látott szép mérkőzést hozott a mindkét fél játéktudása javát adta. Az egyenlő ellenfelek küzdelméből a pillanatnyilag jobban diszponált Somogyi került ki győztesként. A közönség halásan tapsolt a győzori játszmáért mindkét félnek és a végén a győztest ünnepelte.

A többi elsőosztályú szám döntésig jutott és holnap, szerdán délelőtt 9 órakor és délután 3 órakor kerülnek döntésre.

A másodosztályban is szép küzdelmek folytak. Eddigi eredmények:

Női egyes II. oszt.: 1. Jakab (Haggihor) 6:2, 6:1.

2. Barabás Babko GySE.

3. Graunfels KTV.

és Teutsch KTV.

Férfi páros II. oszt.: 1. Wechsler-Gitta Arad 6:4, 2:6, 6:4.

2. Illyés-Farkas.

3. Pusztay-Benedek.

és König-Knall.

Vegyes páros II. oszt.: 1. Pusztay-Barabás 6:3, 8:10, 7:5.

2. Benedek-Jakab.

3. Illyés-Graunfels.

és Hönig-Teutsch.

A II. osztályú férfi egyes döntője szerdán lesz, melyben a kolozsvári Pusztay és az aradi Gitta Románia két nagy igérete kerülnek egymással szembe.

SPORT

Magyar győzelmek
Turinban

Turin, szeptember 6.

A turini nemzetközi diákolimpiász hét-fői napján az uszó és törvívó bajnokságot bonyolították le.

A 400 méteres gyorsúszásban első lett Signori (olasz), második Lengyel (magyar) s harmadik Szabados (magyar).

A műugrásban első Wobachn (német), második Hidy (magyar).

A vízpolómérkőzések során a magyar

együttes 17.0 (7:0) arányban verte az angolokat.

A törvívó bajnokságok döntőjébe Magyarország, Olaszország, Franciaország és Csehszlovákia versenyzői jutottak be. A döntőben pedig Franciaország 16:0 arányban verte a cseheket, Olaszország pedig 12:4 arányban a magyarokat. A magyarok a csorbát a cseheken köszörülték ki, akiket legyőzték.

A segesvári Unirea győzelme
Segesvár, szeptember 6.

A segesvári Unirea a második selejtező mérkőzésen 2:0 (0:0) arányban legyőzte a megyesi M. 11 csapatát. Az Unirea ezzel biztosította helyét az első osztályban. Góllövők: Stancu (Unirea, mindkét gól) s az M 11-ből Fuchsi.

Aquila II—Unirea II. 4:2. Félidő 3:2. Az Unirea ellen négy tizenegyes volt

A szászrégeni Victoria győzelme
Maroshévízen

Victoria (Szászrégen)—Toplicai atlétikai klub 5:3 (3:1). Bíró Ujvárosi. Lunca. Erős és szép mérkőzés, amelyet az eső nagyban zavart. Mindkét csapat lelkes és nívós játékokat produkált, melyből a Victoria legénysége került ki győztesnek. A

Szerkesztői üzenetek

Magánlevélben nem válaszolunk. Kéziratokat nem őrzünk meg. Eredeti okmányokat ne tessék beküldeni, mert azokért felelősséget nem vállalunk.

G. I. Szatmár. Megvalljuk, mi vagyunk zavarban, amikor önnek erre a kérdésére feleletet akarunk adni. Hogy mikor szabad az első csókot adni és elfogadni? Kedves kisasszony! Alapos a gyanunk, hogy ezt a kérdést ön már régen eldöntötte s most csak igazolást akar tőlünk hallani, valamiféle felmentést és jóváhagyást. Hát igen, kisasszony, okosan teszi, ha minél később adja az első csókot. Az első csókot sokan megbánták már, sokkal többet, mint ahányan az utolsót megbánták. Tanácsot adni nem tudunk, csak egyre figyelmeztetjük. Olyan első csók nem csattant el még a világon, amelyet egy második ne követett volna. — Bumford. Egészen értelmes és intelligens levele után nagyon csodáljuk, hogy ön hisz a babonában. Azzal, hogy vendégségben lévő ott hagyta a papucsát, még nem szabadult meg az asszonyi „papucsól”. Ugy látjuk, hogy ön csak akkor szabadulhatna meg a „papucsól”, ha az asszonyt felejtette ott valahol. — K. I., Arad. A dologgal továbbra is szívesen foglalkozunk, de nem személyi viták formájában. Bárholnan érkező felszólalásoknak, amelyek a dolog érdemét érintik, helyet adunk. Ez az írás már elkészült és nem is érdekes. Nem viszi az ügyet előbbre. — R. S., Szélné. Nehány nappal ezelőtt már válaszoltunk önnek. A hadikölcsönök ügyében nem tudunk többet, mint amennyit ebben az említett üzenetünkben megírtunk. — P. I., Hosszúfalva. Állami felügyelet alatt áll. Az eljárás ellen panaszt lehet tenni, de nagyon veszélyes. Önnek mindazt, amit levelében ír, bizonyítani is kell. Ilyesmiket, hogy „az ajánlatot előbb felbontották”, nagyon nehéz bizonyítani. A végén még oda fordulhat a dolog, hogy ön jelentik fel hatóság előtti rágalmozásért. Ha pontos adatai vannak és bizonyítani is tud, ügyvédhez kell fordulnia, mert egyébként célt nem ér. Szövevényesek az ilyen megtámadásoknak utjai.

Javítottak-e a technika vívmányai az emberiség helyzetén? Annyi bizonyos, hogy ma már más üteme van az életünknek, mint például az egyiptomi faraók, vagy akár csak a Karoling császárok idejében is. A technika vívmányai mindenestre nagy változást jelentenek és irányjelzők a fejlődés további menetére is. Ha egyebet nem, jelentik a következőket: 1. Ma sokkal gyorsabban élünk s az életünk sokkal komplikáltabb, mint elődeinké. 2. Sokkal egyetemesebb életet élünk, vagyis minden dolog, ami a világon történik, érinti az egész emberiséget, minden jó és rossz, minden öröm és gyász közös, viszont az ember egyénisége ezzel együtt elmosódott, az egyén olyan helyzetbe került, mint egy roppant gép parányi alkatrésze s egész életfunkcióját olyan

tényezők befolyásolják, amelyekkel szemben az egyén tehetetlen. 3. Majdnem minden művelt ember élete egy és ugyanazon kaptafára megy. Stockholm aig különbözik valamiben Alexandriától és a da-homeyi néger ép úgy beiratkozik a Sorbonne-ra vagy valamelyik Rockefeller-egyetemre, mint India vagy Kína, vagy Ausztrália benszült gyermeke. Amerika felfedezése óta tulajdonképpen nem is történt más, minthogy térben és időben megszűntek a távolságok s az emberek a szárazföldeken, az óceánokon oly könnyedén és sebesen mozognak, mint Alkibiades idejében Athén piacán a görög polgártársak. Az egész világ egy nagy falu lett ugyanazokkal a szokásokkal s egymáshoz megtévesztésig hasonló emberekkel.

Dakrysol hajtápszer

(Cholesterin—kén—tojásfehérje—nővesztő hormonok)

Dus haj előnyös keretet ad az arcnak, fiatalos báj és egyéni vonást. Ép annyira lehetünk szerelmesek valakinek a szép hajába, mint a híres énekes hangjába. A gyér haj öregít és aggodalomhoz hasonlóvá teszi a külsőnk, megfosztja az arcot simaságától és az alacsonyrendűség érzetét kelti. A hajapolásnál inkább, mint bárhol érvényes a régi igazság: „Tedd meg idejében a kellő óvintézkedéseket, ha nem akarsz, hogy késő legyen”. A hajhullás első jelénél hatásos szerhez kell folyamodnia, már pedig megfelelő hatást csak a fejbőr mesterséges táplálása által fog elérni: tojásfehérjével, szervi kénvel, Cholesterin nel és hormonokkal.

Dakrysol hajtápszer biztosítja hajának egészségét és erejét és alapszában megszüntet minden hajhullást.

Dakrysol hajtápszer és szappan minden szakmabeli üzletben kapható.

Professor Dr. F. SIGMUND, fiziolog. laboratóriuma, Stuttgart.

Victoria minden egyes embere megállotta a helyét, míg a Tacból báró Bánffy, Szűcs, Kieselstein, Kovács, Simon és Kell-

aer váltak ki. A Victoria góljait Keres és Bunus, a Toplicát Imsei, Kieselstein és báró Bánffy lőtték.

karesti irodája. — Mennyei álom a földön. A gondolat nagyszerű. Külön gratulálunk ahhoz, hogy a Hitler-kérdés bemutatására új formát talált. Sajnos csak a formát találta meg. Nagyszerűen elgondolta, hogy miképpen fognak védekezni Hitler és garnitúrája, valamint a mai kor nagy fűtőerői: a kapitalizmus, imperializmus, militarizmus és a többiek az „Egek Legfelsőbb Birósága” előtt, de nem tudja szóban és írásban megoldani. Darabos a kis „szindarab” menete és ha indokolatlanul durva is. Olni és „tesztelni” nemcsak úgy lehet, hogy az ember grombaságokat vagdos a „vádolt” fejéhez, hanem úgy is, — sőt csakis úgy is — ha a finom guny fegyverével öl. Ez nem sikerült önnek. Ehhez több rutina és íráskészség kellene. Talán próbálja meg átírni. A „darabnak” ez az új megjelölési formája pergőbb és szellemesebb legyen. — Röntgen románc. Nem értjük. Vers akar lenni, vagy próza? Szatira akar lenni, avagy himnusz? Valamit mondani akar, de nincs ereje hozzá, hogy ki is mondja.

★ UTMUTATÓ, A KETTŐS KÖNYVTÁRTEL gyors és könnyű elsajátítására. Nincs többé könyvelési nehézség, mindenre késszünk, a legújabb törvények előírásai teljes mértékben. Kiseb kereskedelmi és ipari vállalatoknak nélkülözhetetlen. Ára 30 lej. Vidékiek pénzben, vagy bélyegben küldjék be 35 lej és postafordultával megkapják a könyvet.

A fehér haját
nem kell már festeni!

„EMO”, a bécsi erősítő hajvíz VISSZA-ADJA a fehér, vagy szürke haj eredeti színét, természetes módon megújítja a haj festőanyagát: újból szőke, gesztenye, sötétgesztenye, vagy fekete lesz haja, természetesen és tartósan. Ártalmatlan, nem festék, Készítmények ezreivel rendelkezünk.

Egy üveg 160.— lej, 2 üveg 300.— lej. Lerakat: „OPAC”, Str. Doamnei 7, emelet. KERESUNK: Lerakati képviselőt. Dro-géria, gyógyszerár, illatszertár előnyben.

Német
zsebszótárak

A német szavak is latin (magyar) betűkkel szedve.

Lingua, Schenk: Kézi szótárak, 160, mindkét rész egybekötve. Lei 120

Magyar—német rész, külön kötet. Lei 45

Német—magyar rész, külön kötet. Lei 45

Schidlof: Német liliput zsebszótár, 120, két rész egybe-kötve. Lei 45

Lingua: Német liliput zsebszótárak, 320. Lei 45

Magyar—német rész, külön kötet. Lei 45

Német—magyar rész, külön kötet. Lei 45

Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

A. B. C.

Str. Voevodul Mihai (Kolostor-u.) 3.

Úrvezető
Sofiőr
Autókereskedő
Autójavító

sok hiábavaló munkát takarít meg, ha autósakkönyvet olvas!

Mihályi: Az autó, autóvezetők, szerelők kézi könyve, 500 kérdés és felelet, számos ábra. Lei 104.—

Mihályi: Hogyan vezessünk autót Kérdés és feleletekben magában foglalja mindazon tudnivalókat, amivel a kezdő vezetőknek rendelkeznie kell. Lei 24.—

Mihályi: Az autó elektromos berendezése. A gyújtáshoz, indításhoz és világításhoz való elektromos berendezések leírása. Lei 45.—

Mihályi: Autójavítás és az autójavító műhelyek berendezése vezetése. Lei 60.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában Brassó, Kapu-u. 56—58, az udvarban.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Férfi sportharisnyák hat-szorosan megerősítve 45 lejért Gross Ferenc harisnyagyárában, Kapu-utca 38. (udvarban). 12532

VALCELE (ELŐPATAKON) 50 év óta fennálló üzletemet betegség miatt bérbeadom. Goldstein. 12789

Állást nyer

KERESEK NÖTLEN MOLNÁRSEGÉDET. Szabaday vámműmalom, Aita-Medie. 12690

Zu alleinstehenden Witwer wird Mädchen aus besserem Hause gesucht, das perfekt selbstständig einen kleinen Haushalt führen kann. Nur wirklich selbständige Personen wollen Ihre Angebote richten an: Toffler, Gara Salard, Jud. Mureș. 12687

Állást keres

Szerény igényű gépész állást keres több évi gyakorlattal. Képesítve vagyok az összes gőzgépekről. Vállalok bármely üzem szerelését. Dávid József Brassó, Hosszu-u. 211. 12793

Lakás

Két iskolás leányt gyermektelen uricsalád teljes ellátására felvesz. Cim 12691. sz. alatt a brassói kiadóban.

Két iskolásgyermeket izraelita uricsalád, belvárosban jutányosan, kitűnően el lát. Cim 12714 sz. alatt a kiadóban.

Város központjában külön bejárattal, (zongora használat) gyermektelen házaspár felvevő 3—4 diákleányt teljes ellátásra. Cim 12793 szám alatt a kiadóban.

Napos, abszolút portmentes kertben fekvő, öt szobából álló ház, egészben, vagy osztva kétszer 2 szoba, konyha, fürdő, loggia, stb., szeptember 15-től kiadó. Felsőfővárosi utca 23. sz. Schunn Mihály-nál. 12684

Vegyes

Nagyothallás és fülfülzúg ellen kérjenek prospektus. Németi Mórtól, Oradea, V. ház-utca 53. 12685

GYÓGYSZERTÁR Timișoara, keres cca 500.000 lej fel finanszírozót. Ajánlat Molnár László Timișoara 12686 számú postahivatal. 12686

BABITS MIHÁLY összes költeményei, 414 oldal, diszkóban 120 lej. Kaphatók Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 58. az udvarban. 12687

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla